

विस्तृत
समाचार
६मा
पृष्ठ

तौडियो तगारो

दिवाकर अधिकारी / मध्याह्न
काठमाडौं, १९ साउन

काभा महिला भलिबल नेसनस लिग भलिबल प्रतियोगितामा नेपालले पहिलो पटक भारतलाई पराजित गरेको छ। त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप)को कभर्डहलमा शनिवार भएको खेलमा भारतलाई ३-२ को सेटमा पराजित

हरेक खेलमा भारत नेपालको तगारो बन्दै आएको छ। दक्षिण एसियाली भलिबलमा नेपालले अन्य सबै टोलीलाई हराउँदै आएको भएपनि अहिलेसम्म भारतलाई हराउन सकेको छैन। तर यसपटकको काभा नेसनस लिगमा भने नेपाल भारतको तगारो हटाउन सफल भएको छ।

गर्दै नेपालले ऐतिहासिक जित दर्ता
गराएको हो।प्रायः हरेक खेलमा भारत
नेपालको तगारो बन्दै आएको
छ। दक्षिण एसियाली भलिबलमा

नेपालले अन्य सबै टोलीलाई हराउँदै आएको भएपनि अहिलेसम्म भारतलाई हराउन सकेको छैन। तर यसपटकको काभा नेसनस लिगमा भने नेपाल भारतको तगारो हटाउन सफल भएको छ।

शनिवार त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप)को कभर्डहलमा शनिवार भएको खेलमा भारतलाई ३-२ को सेटमा पराजित गर्दै नेपालले ऐतिहासिक जित दर्ता गराएको हो। नेपालले पहिलो सेट २५-१८ ले जित्दा दोस्रो सेट भारतले २५-१७ ले जितेको थियो। तेस्रो सेट फेरि

नेपालले २५-१७ ले जित्दा चौथो सेट भारतले २५-१८ ले जित्यो। तर पाँचौं सेट नेपालले १५-१३ ले आफ्नो पक्षमा पाउँदै ऐतिहासिक जित निकाल्यो।

सत्ता नपाए 'मिसन ८४'

राजनीतिक दलहरू सत्तामा बस्ने नसके अर्को चुनावको तयारीमा लाग्ने नीति बनाउनेमा केन्द्रित भएका छन्। कुनै पनि दल पाँचै वर्ष सरकार बाहिर बस्न तयार नहुँदा राजनीतिक स्थिरता नभएको बुझाइका बीच आधा कार्यकाल कटौती छ। हाल प्रतिपक्षमा पुगेको माओवादी केन्द्र र रास्वपालागतका दलहरू विगतमा प्रतिपक्षमा नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले जस्तै मिसन ८४ मा केन्द्रित हुने भनिरहेका छन्।

दिवाकर अधिकारी / मध्याह्न
काठमाडौं, १९ साउन।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) ले आगामी २०८४ मा हुने चुनावमा केन्द्रित हुने भएको छ। सत्ताबाट बाहिर आएपछि आगामी रणनीति तय गर्न बसेको रास्वपाको कार्यशालाले अर्को वर्षदेखि स्थानीय तहको चुनाव केन्द्रित राजनीतिक गतिविधि हुने भएकाले आफूहरू

पनि त्यसै केन्द्रित हुनुको विकल्प नरहेको निष्कर्ष निकालेको हो। राजनीतिक दलहरू सत्तामा बस्ने नसके अर्को चुनावको तयारीमा लाग्ने

नीति बनाउनेमा केन्द्रित हुने गरेका छन्। कुनै पनि दल पाँचै वर्ष सरकार बाहिर बस्न तयार नहुँदा राजनीतिक स्थिरता नभएको बुझाइका बीच आधा कार्यकाल कटौती छ। हाल प्रतिपक्षमा पुगेको माओवादी केन्द्र र रास्वपा लगायतका दलहरू विगतमा प्रतिपक्षमा नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले जस्तै मिसन ८४ मा केन्द्रित हुने भनिरहेका छन्।

रास्वपाले गोप्य रूपमा गरेको छलफलकै आधारमा यस्तो निष्कर्ष निकालेको हो। चुनावको तयारीका लागि रास्वपाले छायाँ स्थानीय सरकार नै बनाउने भएको छ। ७५३ वटै पालिकामा छायाँ सरकार बनाएर स्थानीय तहको समस्या, वर्तमान सरकारले गरिरहेको काम, भएका अनियमितता र आगामी दिनमा गर्न सकिने कार्यको विषयमा बहस चलाउने गरी रास्वपाले स्थानीय तहमा छायाँ सरकारको अवधारणा लागू गर्न लागेको हो।

संघमा छायाँ सरकारको अभ्यास यदाकदा हुने गरेको छ। २०४८ सालमा एमालेले छायाँ सरकारको अभ्यास गरेको थियो। २०७४ सालको चुनावपछि कांग्रेसले पनि संघमा छायाँ सरकारको अभ्यास गरेको थियो।

तर, स्थानीय सरकारमा छायाँ सरकारको अभ्यास भएको छैन। नेपालमा स्थानीय सरकारको अवधारणा लागू भएको नेपालको संविधान २०७२ अनुसार २०७४ सालमा चुनाव भएपछि नै हो।

संविधान अनुसार चुनाव भएर पनि एक कार्यकाल सकिएर दोस्रो कार्यकाल त्यो पनि प्रदेश र प्रतिनिधि सभाको चुनाव अगाडि २०७९ असारमा उदाएको रास्वपाले २०८४ मा हुने चुनावका लागि भने स्थानीय तहबाटै उपस्थिति देखाउनुपर्ने निचोड निकालेको छ।

स्थानीय सरकारमा बलियो उपस्थिति देखाउन सके त्यसले प्रदेश र प्रतिनिधि सभाको चुनावमा सहयोग >>> पृष्ठ २ मा

कामै नगरी भुक्तानी !

मनोज कुमार साह / मध्याह्न
रौतहट, १९ साउन।

स्थानीय तहमा अनियमितता हुने संख्या अधिक रहेको महालेखा परीक्षक कार्यालयको प्रतिवेदनसहित विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदनले देखाएका छन्। अनियमितताको प्रकृति भने फरक-फरक रहेको पाइन्छ।

रौतहटको कटहरिया कटहरिया र फतुवा विजयपुर नगरपालिकामा कामै नगरी भुक्तानी दिलाउने कार्य भएको दाबी स्थानीयले गरेका छन्।

रौतहटको कटहरिया नगरपालिका र फतुवा विजयपुर नगरपालिकामा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र लेखापालको मिलोमतो रहेको आशंका स्थानीयको छ।

कटहरिया नगरपालिकामा औपधि खरिद गर्न ७० लाख रुपैयाँ भुक्तानी भएको छ। कतिपयले यसै आशंका गरेका छन्। गत असार महिनामा नगरपालिकाले औपधि खरिदको सबै प्रक्रिया पूरा गरी भुक्तानी दिइसकेको छ।

कटहरिया नगरपालिका वाड नं. ४ का वडाध्यक्ष चन्दन कुशवाहालाई औपधि खरिदको भुक्तानी दिइएको हो। प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुरेन्द्रमान प्रधानले औपधि खरिद गरी भुक्तानी दिइसकेको र औपधि जिन्सी

शाखामा राखिएको बताएका छन्।

नगरपालिकामा स्वास्थ्य शाखा प्रमुख शंकर राय यादव औपधि खरिदबारे कुनै जानकारी नरहेको बताउँछन्। यादव भन्छन्, 'औपधि खरिदबारे मलाई कुनै जानकारी छैन तर फाइल रुजु गर्न दबाव आइरहेको छ।' जिन्सी शाखा प्रमुख सन्तोष साहले स्वास्थ्य शाखा प्रमुख यादवलाई फाइलमा हस्ताक्षर गर्न, जिन्सी

रौतहटको कटहरिया र फतुवा विजयपुर नगरपालिकामा कामै नगरी भुक्तानी दिलाउने काम भएको छ।

शाखाबाट औपधि बुझ्नेको भरपाइमा हस्ताक्षर आग्रह गरेको बताइन्छ। निलम्बित नगरप्रमुख अजयप्रकाश निकटका मानिसहरूले स्वास्थ्य शाखाप्रमुखलाई ७० लाखको औपधि खरिदको सम्पूर्ण प्रक्रिया मिलाउन भनेका छन्। निलम्बित नगरप्रमुखले नै साहलाई जिन्सी शाखा प्रमुखको जिम्मेवारी दिएका थिए। जिन्सी प्रमुख साह औपधि खरिद भएको, >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विशेष

राहदानी विभाग र फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासको टोली पोर्चुगलमा, राहदानी सेवा शुरु

भरत प्रधान / मध्याह्न
लिस्बन, १९ साउन

पोर्चुगलमा रहेका नेपालीलाई राहदानी सेवा दिन राहदानी विभाग काठमाडौं र फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासको संयुक्त टोली पोर्चुगल आइपुगेको छ। विद्युतीय राहदानी (ई-पासपोर्ट)का लागि आवेदन संकलन गर्न विभागका निर्देशक मोतिबहादुर श्रीस नेतृत्वको तीन सदस्यीय टोली बिहीबार राजधानी लिस्बन आइपुगेको हो।

टोलीले लिस्बनस्थित नैरआवासीय नेपाली संघ पोर्चुगलको हलमा 'घुम्ती सेवा शिबिर' सञ्चालन गरेर शुक्रवारदेखि सेवा दिन शुरु गरेको छ। सेवा शुरु भएसँगै शिबिरमा सेवाग्राही नेपालीको

घुईचो लाग्न थालेको छ। शुक्रवार पहिलो दिन राहदानीको म्याद सकिसकेका, म्याद एक वर्षभन्दा कम भएका, क्षति भएका, हराएका र पोर्चुगलमा जन्मेका नेपाली बालबालिकाका हाराहारीमा दरखास्त संकलन हुने अनुमान गरिएको निर्देशक श्रीसले बताए। समयमै काम सक्ने गरी सेवा >>> पृष्ठ २ मा

विभागका निर्देशक मोतिबहादुर श्रीसले जानकारी दिए। नयाँ राहदानी बनाउन छ हजारले अनलाइन आवेदन भरेकाले सोही संख्याको हाराहारीमा दरखास्त संकलन हुने अनुमान गरिएको निर्देशक श्रीसले बताए। समयमै काम सक्ने गरी सेवा >>> पृष्ठ २ मा

संविधान कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कानून नबनेको भनेर सार्वजनिकरूपमा कतिपयले प्रश्न उठाइरहेका बेला सभामुख धिमिरेले नै कानून निर्माणको गतिविधि सुरु गर्नुपर्ने बताए। विविध कारणले कानून निर्माण गति नलिएको तर अब यसले गति लिने आफ्नो विश्वास रहेको बताए। सभामुख धिमिरेले गत विहीबार संसदीय विषयगत समितिका सभापतिहरूसँग संवाद गरेका थिए। त्यसक्रममा उनले संसद प्रभावकारी बनाउन संसदीय समिति सक्रियतामा निर्भर

असन्तुष्ट सभामुख

शिव विक / मध्याह्न
काठमाडौं, १९ साउन।

सभामुख देवराज धिमिरे कानून निर्माण गर्ने प्रतिनिधि सभाको मुख्य जिम्मेवार हुन्। तर उनी आफै कानून निर्माणको गतिविधि सुरु गर्नुपर्ने बताए। विविध कारणले कानून निर्माण गति नलिएको तर अब यसले गति लिने आफ्नो विश्वास रहेको बताए। सभामुख धिमिरेले गत विहीबार संसदीय विषयगत समितिका सभापतिहरूसँग संवाद गरेका थिए। त्यसक्रममा उनले संसद प्रभावकारी बनाउन संसदीय समिति सक्रियतामा निर्भर

रहने बताएका थिए। संसदीय समितिको सक्रियता सभापतिको भूमिकामा निर्भर उल्लेख गर्दै भनेका थिए, 'अहिले संसदमा विधेयक छैन। त्यो भनेको खास विजनेस छैन। विजनेस नभएपछि संसद चलाउन सकिँदैन। संसदलाई विजनेस दिने वातावरण तयार गर्नुपर्ने।' सभापतिहरूले समितिमा विधेयक रहेको, तर जटिल प्रकृतिमा रहेको बताए। 'कतिपय विधेयकमा राजनीतिक समिति चाहिएको छ। सभामुखबाट सहजीकरण हुने अपेक्षा गर्दछु' प्रतिनिधि सभाको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिका सभापति रामहरि खतिवडाले भनेका थिए। प्रतिनिधि सभाको कानून न्याय तथा मानव अधिकार समितिका सभापति विमला सुवेदीले बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन २०७९ लाई संशोधन गर्न >>> पृष्ठ २ मा

तराई मधेशमा बालविवाहको स्थिति भयावह

पिन्टु यादव / मध्याह्न
सप्तरी, १९ साउन

तराई मधेशमा बालविवाहको स्थिति भयावह रहेको पाइएको छ । मधेशको शहरी क्षेत्रमा भन्दा ग्रामीण क्षेत्रमा बालविवाह गराइने क्रम बढेको छ । कानूनले तोकेको उमेर २० वर्ष पुरा नगरी गराइने बालविवाह समाजिक अपराधको रूपमा रहेपनि यस क्षेत्रमा बालविवाह न्यूनीकरण हुन सकिरहेको छैन । कानूनले बालविवाह दण्डनीय रहेको निर्दिष्ट गरेपनि सामाजिक एवं सांस्कृतिक परम्परा अनुसार गराइने बालविवाहविरुद्ध मानिसहरू प्रहरीमा उजुरी चढाउँदैनन् । त्यसकारण बालविवाहको स्थिति सरकारी तथ्यांकभन्दा वास्तविकतामा भयावह देखाउँछ । यसैबीच सप्तरीमा विवाहका लागि कानूनले तोकेको उमेर पुरा नगरी एक जोडीले प्रेमविवाह गरेका छन् । साउन १९ गते घरबाट फरार भई मन्दिरेमा विवाह गरेका उनीहरूमध्ये केटी नावालिमा रहेको पाइएको छ । स्थानीयहरूका अनुसार केटाकेटी एउटै वंशभित्रको नातामा पर्ने हुन् । यसकारण उनीहरू अभिभावकको

मञ्जुरीविना विवाह गरेको बताउँछन् । स्थानीयको भनाइमा उनीहरूले कन ठाउँको मन्दिरेमा विवाह गरेको भनेर खुलेको छैन । जिल्लाको महादेवा गाउँपालिका-५ दुर्गापुर टोलका अन्दाजी १७ वर्षीय विनोद कुमार मण्डल खल्ले आफ्नै नातामा पर्ने नावालिमालाई भगाएर प्रेम विवाह गरेको हो । साउन १९ गते घरबाट भागेका उनीहरू मन्दिरेमा विवाह गरेको पाइएको छ । उनीहरू विवाह गरेको फोटो फेसबुकमा सार्वजनिक गरेपछि

बालविवाह गरेको खुलेको हो । नावालिमाको बुवाले छोरीलाई बेपत्ता बनाइएको भन्दै जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा अनुसन्धान गरी खोजी गरिदिन उजुरी चढाएको पाइएको छ । उजुरीपछि अनुसन्धान थालेको प्रहरीले स्थानीय दुईजना युवकलाई हिरासतमा राखी अनुसन्धान गरिरहेको छ । प्रहरीले घरबाट भगाउन सहयोग गरेको आरोपमा महादेवा गाउँपालिका-५ दुर्गापुर टोलका अन्दाजी २० वर्षीय भोला कुमार खंग र शिवशंकर खंगलाई पक्राउ

गरेको हो । जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रहरी निरीक्षक अवधेश यादवले केटाकेटीको खोजी कार्य जारी रहेको बताएका छन् । उनका अनुसार नावालिमाको अभिभावकले प्रहरीमा खोजतलाशका लागि उजुरी दर्ता गराएपछि दुई जनालाई पक्राउ गरी अनुसन्धान भइरहेको छ । घरबाट भागेका उनीहरू फेला परेपछि नावालिमाको बयानका आधारमा कारवाही अगाडि बढाइने उनले बताए । सामाजिक एवं सांस्कृतिक परम्परा अनुसार गराइने बालविवाहविरुद्ध प्रहरीमा उजुरी नआउँदा न्यूनीकरणमा समस्या देखिएपनि उमेर पुरा नगरी अन्तरजातमा गरिने प्रेमविवाह, भागिबिवाहविरुद्ध अभिभावकले मात्रै उजुरी दिने गरेको पाइन्छ । बालविवाह अन्त्यका लागि तीनै तहका सरकारले कडाइसाथ नीति निर्माण गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । बालविवाह अन्त्यका लागि तिनै तहका सरकार प्रतिबद्ध भएर समुदायमैत्री कानून निर्माण गरी यसलाई अन्त्य गर्न सकिन्छ ।

रातो मच्छिन्द्रनाथको भोटो जात्रा देखाउँदै

काठमाडौँ / मस-वर्षा र सहकालका देवता रातो मच्छिन्द्रनाथको भोटो आज देखाइने भएको छ । भोटो जात्रालाई करिब आठ सय वर्षअघिसम्म जावलाखेल जात्रा भनिन्थ्यो । जा (भात) बला (छत) भएकाले यसलाई जावलाखेल जात्रा भन्ने गरिएको रातो मच्छिन्द्रनाथको भोटो जात्राको साइत हेर्ने काममा सक्रिय हुँदै आएका नेपाल पञ्चाग निर्णायक विकास समितिका पूर्वसदस्य कीर्तिमदन जोशीले जानकारी दिए । भूत, प्रेतलाई खाना दिन यो जात्रा गरिएको विश्वास छ । भोटो जात्रा शुरू भएको यकिन तिथिअघि अहिलेसम्म पत्ता नलागेको उनले बताए । मच्छिन्द्रनाथको यात्रा भने करिब एक हजार तीन सय वर्षअघि नै शुरू भएको हो । किंवदन्तीअनुसार यो यात्रा शुरू भइसकेपछि नागराज कर्कोटककी रानीको आँखा दुख्यो । कर्कोटक वैद्यको खोजीमा लागे । खेतमा काम गरिरहेका किसानलाई वैद्य ठानी नागलोक अर्थात् टौदह लगे । डराएका किसानले मच्छिन्द्रनाथको प्रार्थना गरी हात माडेर मयललाई औषधिकारूपमा कर्कोटकलाई

दिए । औषधिले रानीको आँखा दुखे रोग निको भयो । पुरस्कारस्वरूप माँघ माघिपुत्रले युक्त भोटो किसानलाई दिएर मनुष्यलोकमा फर्काइयो । किसानले भोटो खेतको डिलमा राखेर काम गर्न थाले । मनुष्यरूपी भूत आएर भोटो लग्यो । किसानले खोजे । पाएनन् । मच्छिन्द्रनाथको जात्रा हेर्न जाँदा आफूले पुरस्कारस्वरूप पाएको भोटो मनुष्यका रूपमा आएको भूतले लगाएको देखेर किसानले दाबी गरे । भूतले दिन नमानेपछि विवाद भयो । कर्कोटक नागलाई समेत बोलाएर सोझोजो गरियो । अन्तिममा भोटोको अधिकारी दुवै हुन नसकेको निष्कर्ष निकाली मच्छिन्द्रनाथको जिम्मा लगाइयो ।

आधिकारिक प्रमाणसहित आउनेलाई भोटो दिन रातो मच्छिन्द्रनाथको रथयात्रा सकेपछि भोटो जात्रा गर्ने परम्परा बस्यो । त्यो वर्षदेखि प्रत्येक साल साइत हेरेर भोटो देखाउने गरिएको जनविश्वास छ । अहिलेसम्म कसैले प्रमाण जुटाएर भोटो लैजान नसकेको किंवदन्ती छ । पछिल्लो समय गृठी संस्थान ललितपुरका प्रतिनिधिले राष्ट्रियधुकको उपस्थितिमा भोटो देखाउने जात्रा गरिँदै आएको छ । यो जात्रा हेर्न आइतबार राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल जाने छन् । यस अवसरमा सरकारले आज उपत्यकाका सार्वजनिक विदा दिएको छ ।

भण्डारी सेवा समाज रघुवंशी कौशिक गोत्रीय रामेछापको प्रथम सम्मेलन सम्पन्न

काठमाडौँ / मस-भण्डारी सेवा समाज नेपाल रघुवंशी कौशिक गोत्रीय रामेछापको ऐतिहासिक प्रथम सम्मेलन सम्पन्न भएको छ । बागमती प्रदेश समितिका उपाध्यक्ष गणेश भण्डारीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा केन्द्रीय अध्यक्ष वीर बहादुर भण्डारीको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो । कार्यक्रममा विभिन्न अतिथि

प्रमुख संरक्षक जीवन कुमार भण्डारी, संरक्षक निवर्तमान अध्यक्ष केशर बहादुर भण्डारी (अर्जुन), वरिष्ठ उपाध्यक्ष राम कुमार भण्डारी, उपाध्यक्ष तथा बागमती प्रदेश तराई मधेश प्रदेश इन्चार्ज कुमार भण्डारी, महासचिव राधाकृष्ण भण्डारी, उपमहासचिव बडी कुमार भण्डारी, सचिव रोज कुमार भण्डारी, निवर्तमान महासचिव

माधव भण्डारी, वरिष्ठ सदस्य थिर बहादुर भण्डारी, कृष्ण भण्डारी, रामकाजी भण्डारी, केन्द्रीय सदस्य राम भण्डारी (निरेश), नर बहादुर भण्डारी, रविन भण्डारी, डम्बर भण्डारी, टिकाध्वज भण्डारी, विमला भण्डारी, ओमजंग भण्डारी, रमेश काजी भण्डारी, बागमती प्रदेश समिति अध्यक्ष दिलिप भण्डारी, तराई मधेश प्रदेश अध्यक्ष विक्रम भण्डारी लगायत अतिथिहरूको आतिथ्यता रहेको थियो । सम्मेलनले हेम बहादुर भण्डारी (रमेश) को अध्यक्षतामा ३८ सदस्यीय कार्य समिति चयन गर्नुका साथै रविन्द्रनाथ भण्डारीको संयोजकत्वमा २७ सदस्यीय सञ्चालक समिति गठन गरेको छ । सम्मेलनमा केन्द्रीय उपाध्यक्ष एवम् बागमती प्रदेश तथा तराई मधेश प्रदेश इन्चार्ज कुमार भण्डारीले नयाँ कार्य समितिलाई बधाई तथा शुभकामना दिएका थिए ।

थापाथलीमा दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु

काठमाडौँ / मस-काठमाडौँ महानगरपालिका-१९ थापाथलीमा शनिवार भएको सवारी दुर्घटनामा एक जनाको मृत्यु भएको छ । माइतीघरबाट थापाथलीतर्फ जाँदै गरेको बा२८५ ४८६७ नम्बरको मोटरसाइकललाई सोही दिशातर्फ गइरहेको मधेश प्रदेश ००२-००१क २५९९

नम्बरको पानी ट्यांकरले ठक्कर दिँदा मोटरसाइकलमा सवार ६२ वर्षीय सरस्वती तुलाधरको मृत्यु भएको हो । ट्यांकरको ठक्करबाट घाइते उनको उपचारका क्रममा नर्मिक इन्टरनेसनल अस्पतालमा मृत्यु भएको ट्राफिक प्रहरीले जनाएको छ । घट्टेकुलो निवासी

मोटरसाइकलका चालक ६९ वर्षीय धुवराज तुलाधर घाइते भएका छन् । ठक्कर दिने ट्यांकरका चालक धादिङ गजुरीका रामकुमार तामाङलाई नियन्त्रणमा लिएको नेपाली महावाणिज्यदूतावास, गैरआवासीय नेपाली संघ पोचुंगलसहित यहाँ क्रियाशील नेपाली संघसंस्था समन्वय र सहजीकरण गरेको छ । टोलीमा विभागका दुई र फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासका एक गरी तीनजना कर्मचारी सहभागी छन् । टोलीले अगस्त १९ तारिख (साउन २७ गते)सम्म राजधानी लिखनमा रहेर राहदानी सेवा दिनेछ । केही महिनाअघि पनि फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासको टोली पोचुंगल आएर सातासम्म राहदानीसम्बन्धी सेवा प्रदान गरेको थियो ।

सेनाका जवानले आफैँलाई हाने गोली

नवलपरासी / मस-नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व)मा कार्यरत नेपाली सेनाका एक जवानको आफैँले चलाएको गोली लागेर मृत्यु भएको छ । कावासोती नगरपालिका-७ बाँदर भुलामा रहेको नयाँ गोरख गण 'ख' गुल्म अमलटारी सेक्टर बाँदर भुला पोस्टमा कार्यरत नेपाली सेनाका जवान २२ वर्षीय सुदीप मिजारको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व)का प्रहरी नायव उपरीक्षक वेदबहादुर पौडेलले जानकारी दिए । 'धादिङ गल्ली

गाउँपालिका-४ घर भई श्री गोरखगण कसरा चितवन दरबन्दी भइ हाल नयाँ गोरख गण 'ख' गुल्म अमलटारी बाँदर भुला पोस्टमा कार्यरत रहेका मिजारले शनिवार दिउँसो कोत घरमा रहेको ५ दशमलव ५६ एमएमको मिनी गनले आफैँले आफ्नो बाँटोमा गोली प्रहार गरेको पाइएको छ', उनले भने । घटनाबारे जानकारी पाउन साथ जिल्ला प्रहरी कार्यालयको टोली घटनास्थलमा पुगेको र घटनाबारे अनुसन्धान शुरू गरेको प्रहरी नायव उपरीक्षक पौडेलले जानकारी दिए ।

काभ्रेमा उत्पादित आलुको 'ब्राण्डिङ'

काभ्रेपलाञ्चोक / मस-प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परिषद् जनाको सहयोगमा काभ्रेमा आलुको 'ब्राण्डिङ' थालिएको छ । आलुको 'हब' मानिने पनौती नगरपालिका-३ काभ्रेदेवीमा आलु भण्डारणसहित 'प्याकेजिङ' थालिएको हो । 'आलु सुपरजोन'का रूपमा जिल्लाको चिनारी बनाउन तथा यहाँको आलुको गुणस्तरितालाई प्रचारप्रसार गर्न स्थानीय उत्पादनलाई प्राथमिकतामा राखी ब्राण्डिङ गर्ने ध्येयले प्याकेजिङ शुरू गरिएको जनाइएको छ । प्रारम्भिक चरणमा हाल दुई किलो, तीन किलो र पाँच किलो तौलमा आलुको प्याकेजिङ हुने गरी ब्राण्डिङ शुरू गरिएको खानदान तथा वीउ आलु, अलैची, फलफूल नर्सरी उद्योगका सञ्चालक राजेन्द्र थापाले बताए । उनका अनुसार स्थानीयस्तरमा उत्पादित आलुको ब्राण्डिङसहित बजारीकरण थालिएको हो ।

गरेको थियो । केही दिनअघि आलु प्याकेजिङलाई जिल्लास्थित बजार पठाइकाले मागको अवस्थाबारे अनुगमनसमेत गर्न थालिएको उद्योगका अर्का सञ्चालक शशी अधिकारी बताउँछन् । उद्योगले 'काभ्रेको चिनारी' को नारासहित हाललाई प्रतिजेजी ८० का दरले प्याकेजिङ गरिएको आलु बजार पठाएको हो । उनका अनुसार उद्योगले फरकफरक जातको आलु 'ब्राण्डिङ' गरी बजार पठाएको छ । उपभोक्तालाई आफूलाई मान पर्ने जातको आलु किनेर लैजान सक्नेगरी प्याकेजिङ गरेको जनाइएको छ । सुपरजोन समन्वय समितिका प्रमुख सुमन नेपालले टुकुर्क भएर काभ्रेपलाञ्चोकमा प्याकेजिङ गरिएको आलु खान

आग्रह गरेका छन् । उनका अनुसार यस आलु ब्राण्डिङ कार्यक्रमले अन्य व्यावसायिक कृषकलाई उत्प्रेरण मिलेको पाइएको छ । आलु सुपरजोन कार्यालयले काभ्रेपलाञ्चोकमा आलुको उत्पादन तथा उत्पादनमा बृद्धि, मल्लिच प्रविधि लगायतमा सहयोग आएको जनाएको छ । आलुको विउ र मल्लिच का दरले सुधार लगायतमा कार्यक्रम कार्यालयले सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । कार्यालय प्रमुख जय महतोले आगामी दिनमा जिल्लाको अन्य क्षेत्रमा आलुको प्याकेजिङ र ब्राण्डिङ विस्तार गर्न कार्यालयले सहजीकरण गर्ने बताए । जिल्लाको पाँचखाल, मण्डनदेउपुर, पनौती, बनेपा तथा नाला आलु उत्पादन हुने प्रमुख क्षेत्र हुन् ।

सत्ता...
पुन्याउने राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)को क्लोज क्याम्पको निष्कर्ष छ । यही निष्कर्षका आधारमा आगामी चुनावमा उठाउने उम्मेदारलाई अहिले नै छाड्ने सरकार प्रमुख बनाएर पालिकाहरूमा खटाउन लागेको हो । रास्वपाको शुक्रवार र शनिवार बन्द कार्यशाला भएको हो । कार्यशालामा ६ वटा समूहमा छुट्टाछुट्टै छलफल भएर एकीकृत निष्कर्ष निकालिएको हो । कार्यवाहक प्रवक्ता मनिष भुक्का अनुसार राष्ट्रिय महाधिवेशनको विषयमा समेत छलफल भएको छ । बन्द कार्यशालाले केन्द्रीय समितिलाई विभिन्न १५ विषयमा सुझाव दिएको छ । भुक्का अनुसार जिल्ला संयोजक, उपसंयोजक र निर्वाचन क्षेत्र समितिको संलग्नतामा जिल्ला भेला गरेर तदर्थ समिति गठन गर्न र विधान संशोधन सुझाव कार्यदलको प्रतिवेदन भदौ मसान्तभित्र तयार गरी राष्ट्रिय भेलामा पेश गर्न सुझाव दिएको छ । शासकीय स्वरुपका विषयमा पार्टीभित्र छलफल गरी संविधान संशोधनका बारेमा पार्टीको

अवधारणा तयार गर्ने, देशका गाउँदेखि विदेशका शहरसम्मका नेपालीसँग भेटघाट अभियानको सुरुवात गर्ने लगायतका सुझाव दिइएको छ । पार्टीको केन्द्रीय अर्थ व्यवस्थापन समितिलाई विस्तार गरेर देश विदेशमा रहेका सबैलाई जोड्न पार्टी पिलस अवधारणा लागू गर्ने भनिएको छ । क्यान्डिडेट क्लव र लिङ्गसिप एकेडेमीको नियमावली र कार्यविधि भदौ मसान्तभित्र तयार गर्ने भनिएको छ ।

कान्ने...
भुक्तानी दिइएको र औषधि स्वास्थ्यचौकीलाई वितरण गरिएको तथा केही गोदाममै रहेको बताए पनि कृषि खरिदकर्तालाई भुक्तानी दिइएको हो भन्दै कुरा आफूलाई थाहा नभएको बताउँछन् । रौतहटका अन्य पालिकाहरूमा पनि यस्तो आशंका रहेको स्थानीयहरू बताउँछन् ।

राहदानी...
दिने प्रयास गरिएको बताउँदै उनले अपोडिन्मेन्ट लिएको दिन र समयमा उपस्थित हुन सेवाग्राहीलाई आग्रहसमेत गरे ।

'अहिले राहदानी बनाउन अगिमा आवेदन दिएकालाई प्राथमिकता दिएर काम गरिरहेका छौं । आवश्यकता र कामको चाप हेरेर कन्सुलरसम्बन्धी अन्य आकस्मिक र जरुरी सेवा दिने प्रयास गर्नेछौं,' श्रीसले भने । दश दिनसम्म सञ्चालन हुने शिविर लिखनस्थित अत्रैतनिक नेपाली महावाणिज्यदूतावास, गैरआवासीय नेपाली संघ पोचुंगलसहित यहाँ क्रियाशील नेपाली संघसंस्था समन्वय र सहजीकरण गरेको छ । टोलीमा विभागका दुई र फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासका एक गरी तीनजना कर्मचारी सहभागी छन् । टोलीले अगस्त १९ तारिख (साउन २७ गते)सम्म राजधानी लिखनमा रहेर राहदानी सेवा दिनेछ । केही महिनाअघि पनि फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासको टोली पोचुंगल आएर सातासम्म राहदानीसम्बन्धी सेवा प्रदान गरेको थियो ।

असन्तुष्ट...
नेको विधेयक टुंगोमा लाने तयारी रहेको बताएकी थिइन् । शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना

प्रविधि समितिका सभापति अम्मरबहादुर थापाले शिक्षा विधेयकमा धेरै संशोधन रहेको र टुंगोमा पुन्याउन जनशक्तिको अभाव रहेको बताएका थिए । यावत समस्याका बावजूत निर्णय दिनपर्ने दबावमा आफूहरू रहेको सभामुख घिमिरेको आग्रह छ । तिलगंगा नेत्र विश्वविद्यालय सम्बन्धी विधेयक भने संसद्को चालु अधिवेशनबाटै पारित गर्न आफूले सक्ने पहल गर्ने उनको प्रतिबद्धता छ । डा. सन्तुक रुइले आँखाको क्षेत्रमा कमाएको अन्तर्राष्ट्रिय ख्यातीलाईसमेत ध्यानमा राखेर आफूले उक्त विधेयक संसद्मा दर्ता गर्ने काममा पनि सहयोग गरेको र त्यसलाई संसद्को चालु अधिवेशनबाटै पारित गराउन पनि आफ्नो प्रयत्नलाई जारी राखेको बताए । सभामुख घिमिरेले सो विश्वविद्यालय बनेपछि नेपालले आँखाको क्षेत्रमा अध्ययन, अनुसन्धान लगायतका कामलाई अघि बढाउने कामलाई सहज ढंगले अघि बढाउन सकिने बताए । सरकारले पनि सो विधेयकलाई अघि बढाउन महत्त्व दिएको पनि बताए ।

**Invitation for Bids community
Bramhachari Damodaranand College**

Invitation for Bids No.: UGC-BDC-NCB-BUA&B-081-082

Date of publication: 04-08-2024 10:00

1. Bramhachari Damodaranand College invites sealed bids or electronic bids from Nepalese eligible bidders for the construction of Bramhachari Damodaranand College of Academic Block A & B 1st Floor under National Competitive Bidding procedures. The estimated amount for the works is Rs. (in NRs) **8675709.30** (Exclusive of VAT and Contingencies)

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding document at the office of Bramhachari Damodaranand College, Mirchaiya, Siraha, Province Two, Nepal or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egg.

3. Bidder who chooses to submit their bid electronically may purchase the hard copy of the bidding documents as mentioned above or may download the bidding documents for e-submission from PPMO's Website www.bolpatra.gov.np/egg. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost(as specified above) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids. Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
Name of the Bank: Rastriya Banijya Bank Ltd.
Name of Office: Bramhachari Damodaranand College
Office Code no:
Office Account no: 2150100001330001
Rajaswa (revenue) Shirshak no.:

4. Pre-bid meeting shall be held at Bramhachari Damodaranand College Mirchaiya Siraha Province Two Nepal at 23-08-2024 10:00 hours.

5. Sealed or electronic bids must be submitted to the office Bramhachari Damodaranand College, Mirchaiya, Siraha, Province Two, Nepal by hand/courier or through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egg on or before 03-09-2024 12:00. Bids received after this deadline will be rejected.

6. The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 03-09-2024 13:00 at the office of Bramhachari Damodaranand College Mirchaiya, Siraha, Province Two, Nepal. Bids must be valid for a period of 90 days after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in .pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum of NRs. 235000.00, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.

7. If the last date of purchasing and/or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

कपिलवस्तु आधारभूत अस्पताल: कार्यालय सहयोगीले दिन्छन् बिरामीलाई औषधि

शहबाज खान/मध्यान्ह
कपिलवस्तु, १९ साउन

कपिलवस्तुको आधारभूत अस्पतालमा कार्यालय सहयोगीले बिरामीलाई औषधि वितरण गरेको पाइएको छ। जिल्लाको यशोधरा गाउँपालिकामा सञ्चालित आधारभूत अस्पताल वैद्यकीया कार्यालय सहयोगीहरूले औषधि वितरण गरिरहेको पाइएको हो।

अस्पतालमा कर्मचारीको अभावले कार्यालय सहयोगी शैलेन्द्र पाठक र श्रीराम यादवले बिरामीहरूलाई औषधि वितरण गर्दै आएको स्थानीयले बताएका छन्। गाउँपालिकाले जनताको मर्म बुझि आधारभूत अस्पतालको स्थापना गरेपनि व्यवस्थित नहुँदा नागरिकको स्वास्थ्य जस्तो गम्भीर विषयमा चरम लापरवाही देखिएको छ।

नागरिकले पाउने आवश्यक सेवा-सुविधा समेत गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउन सकेको छैन।

अस्पतालमा ३० जना कर्मचारीको दरबन्दी हुनुपर्नेमा जम्मा १६ जना कर्मचारी मात्र रहेका छन्। जसमध्ये ३ जना स्थायी कर्मचारी र १३ जना

कारारका कर्मचारी कार्यरत रहेको अस्पतालका इन्चार्ज दिपेन्द्र साहनीले बताए। अस्पतालमा फार्मासिस्ट नभएको कारणले अस्पतालमा लामो समयदेखि कार्यालय सहयोगीको रूपमा काम गर्दै आएका शैलेन्द्र पाठक र श्रीराम यादवले डाक्टरले बिरामीहरूको पर्चांमा औषधिको नाम लेखे अनुसार औषधि वितरण गर्न सहयोग गरेको उनले दावी गरे।

अस्पतालमा दरबन्दी अनुसार कर्मचारीको अभाव र १३ जना करार

कर्मचारीहरूको असार महिनापछि करार सम्झौताको म्याद थप नहुँदा अस्पतालबाट सेवाप्राप्तीलाई सेवा प्रदान गर्न निकै समस्या भएको स्वास्थ्यकर्मीहरू बताउँछन्। उनीहरूले करार कर्मचारीको सम्झौता म्याद समेत अन्यायपूर्ण रहेको नाम नवताउने सर्तमा एक स्वास्थ्यकर्मीले बताए।

यशोधरा गाउँपालिका अध्यक्ष शिव दयाल तिवारीले करारका कर्मचारीहरूको सम्झौताको म्याद थपिएको बताउँदै

कर्मचारीहरू कामकाजमा खटिएको दावी गरे। नागरिकको स्वास्थ्यलाई मध्येनजर गर्दै अस्पतालका सेवा-सुविधालाई थप व्यवस्थित गर्न गाउँपालिकाले छिट्टै ठोस कदम चाल्ने अध्यक्ष तिवारीको भनाइ छ। यता करारका कर्मचारीहरूले करार सम्झौता म्याद थप गरिएको सम्बन्धमा कुनै पत्र प्राप्त नभएको बताउँछन्। सम्झौता पत्र नभएपछि अन्यायपूर्ण बस्दै आफ्नो कामकाजमा खटिइरहेको उनीहरूको गुनासो छ।

संगठन विस्तारलाई तीव्रता दिन सभापति श्रेष्ठको निर्देशन

सूर्य प्रसाद भुसाल/मध्यान्ह
अर्घाखाँची, १९ साउन

नेपाली कांग्रेस अर्घाखाँचीका सभापति केशव श्रेष्ठले गाउँ-गाउँमा गएर एकजुट भइ संगठन विस्तार एवम् सुदृढीकरणमा लाग्न अगुवा कार्यकर्ताहरूलाई निर्देशन दिएका छन्। सभापति श्रेष्ठले पार्टीमा आफूबाट भएका कमी कमजोरी सच्याउँदै अघि बढ्न अनुरोध गर्दै गाउँटोलमा पार्टी अगुवा कार्यकर्ताले गल्ती गरेको भए त्यसबारेमा जिल्ला पार्टीलाई जानकारी गराउन आग्रह गरेका छन्।

सभापति श्रेष्ठले भने, 'पार्टीमा सबै नेताहरू सानो होस् वा ठूलो आफ्ना गल्ती सच्याउन पर्छ।'

नेपाली कांग्रेस भूमिकास्थान नगरपालिका वडा नम्बर ९ हिकुराले विपी स्मृति प्रतिष्ठान गैराकोटमा आयोजना गरेको वृहत क्रियाशिल सदस्यता वितरण कार्यक्रमलाई शनिवार सम्बोधन गर्दै सभापति श्रेष्ठले भने, 'पार्टीभित्र मैले गल्ती गरेको छु र कमी कमजोरी भएका छन् भने सुधार गर्न तयार छु।'

सभापति श्रेष्ठले थपे, 'पार्टीमा अरुले गल्ती गरेका छन् भने पनि गाउँका कांग्रेस धान्ने तपाईं अग्रजहरू पनि बोल्नुपर्ने हुन्छ। कांग्रेस पार्टीको

कार्यकर्ता होस् या नेता अनुशासित हुनुपर्छ।' सभापति श्रेष्ठले नेपालका हरेक आन्दोलनको नेतृत्व कांग्रेसले गरेको बताउँदै मुलुकमा उत्पन्न राजनीतिक हरेक समस्याको समाधान खोज्न नेपाली कांग्रेस अग्रसर रहँदै आएको बताए। श्रेष्ठले सबै दलहरूसँग जिल्लामा सहमति, एकता र मेलमिलाप गरेर जिल्लाको विकास कांठोसको नेतृत्वमा गर्ने समग्र अर्घाखाँचीको विकास गर्नेमा जोड दिएका थिए।

कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस भूमिकास्थान नगरपालिका वडा नम्बर ९ का सभापति तिर्थराज घिमिरेले सबै नेताकार्यकर्ताहरू संघसंगठन

निर्माणमा होमिएको बताउँदै सबैको घरदैलोमा पुगेर क्रियाशिल वितरण गर्ने संगठनलाई चलाएमान बनाउँदै कांग्रेसको संगठन मजबुद बनाउने बताए। कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका सदस्य रेमकला खत्री, नेपाली कांग्रेस क्षेत्रीय सचिव सुरज रायमाझरी, पूर्व जिल्ला सदस्य ज्ञानबहादुर वि.क., नेपाली कांग्रेसका युवा नेताहरू, अम्बर थापा लक्ष्मण घिमिरे, रुद्रमणी भुसाल, चिरञ्जीवी भुसाल, विनोद घिमिरे, अर्जुन घिमिरे, ईश्वरी पोखरेल, शिवहरि घिमिरे, डाल विक्रम साह, सन्तोष भुसाल, कृष्ण भुसाल लगायतले संगठन निर्माण भावी रणनीतिका बारेमा भनाइ राखेका थिए।

‘युनियनभित्रको गुट उपगुट हटाऔँ’

रजनी योगी/मध्यान्ह
बाँके, १९ साउन

प्रेस युनियन बाँकेका अध्यक्ष पियाराम्ती ढकालले पछिल्लो समय एउटै संगठनभित्र गुट उपगुट छुट्याउने गलत परम्पराले युनियनले थोका व्यहोर्नु परेको स्मरण गराएका छन्।

महासंघको चुनावलाई लक्षित गर्दै शनिवार प्रेस युनियन बाँकेले आयोजना गरेको विशेष भेलामा बोल्दै उनले युनियनलाई बलियो बनाउन आफूमा पनि चासो र चिन्ता रहेको उल्लेख गरे। युनियनलाई अगाडि बढाउन सबैको जिम्मेवारी रहेको उनले बताए।

अन्य संगठनमा आबद्ध हुनुभन्दा पहिला प्रेस युनियनमा बलियो भएर जान उनले आग्रह गरे। यस्तै, भेलाका प्रमुख अतिथि प्रेस युनियन लुम्बिनी प्रदेश महासचिव नवीन गिरिले मिशन महासंघमा लाग्न आग्रह गरे। रणनीतिक रूपमा युनियन सफल भएको भन्दै पत्रकार महासंघको सदस्यता शुद्धीकरण

समस्या समाधान गरिरहेको उनले जानकारी दिए। आगामी पत्रकार महासंघको चुनावमा सकारात्मक नतिजा ल्याउन युनियनका प्रत्येक सदस्य जिम्मेवार भइ समान रूपमा कदम चाल्नुपर्ने उनको धारणा थियो। प्रेस युनियन लुम्बिनी प्रदेश उपाध्यक्ष शुकुन्धपी चौलागाईंले युनियनको टिम बलियो हुन जरुरी रहेको बताए। पदिय सम्मान दिन नसक्नेले पदाधिकारीमा नजान भन्दै पदको लागि हानयापन गर्न आग्रह गरे। प्रेस युनियन बाँकेका निवर्तमान अध्यक्ष अर्जुन बलिले गठबन्धनको भर नपर्ने सुझाव दिए। उम्मेदवार छान्न

अनुहार हेर्नुभन्दा मापदण्ड बनाएर अगाडि बढ्नुपर्ने उनले बताए। पत्रकारिताको पत्रकारहरूको संगठन प्रेस युनियन एउटा व्यक्ति हैन संस्थागत रूपमा चल्नुपर्ने एक कार्यक्रमका वक्ताहरूले बताए। भेलामा उपस्थित युनियनका नेता तथा पदाधिकारीले संगठको इज्जत र मर्यादा बचाउन सक्नेलाई पदमा पुऱ्याउनु हाम्रो कर्तव्य र अधिकार हुने बताए। भेलामा नेपाल प्रेस युनियन बाँकेका पदाधिकारीहरू, प्रदेश तथा केन्द्रीय पदाधिकारी तथा सदस्यहरू लगायत प्रेस युनियनमा आबद्ध पत्रकारहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

देशभर २५ जनामा हैजा

काठमाडौँ/मस-देशभर २५ जनामा हैजा संक्रमण पुष्टि भएको छ। इपिडीसियोलोजी तथा सन्का रोग नियन्त्रण महाशाखाका अनुसार हालसम्म २५ जनामा संक्रमण पुष्टि भएको हो।

महाशाखाका निर्देशक डा. यदुचन्द्र घिमिरेले काठमाडौँ, ललितपुर र कैलालीमा हालसम्म २५ जनामा हैजा पुष्टि भएको बताए। उनका अनुसार ललितपुरमा १६, काठमाडौँमा एक र कैलालीमा आठजना हैजाका बिरामी फेला परेका छन्।

हैजा अतिसंक्रामक र शीघ्र

फैलने भन्दापछि भएकाले हैजाको मुख्य लक्षण चौलानी पानीजस्तो दिसा आउने, वाकबाकी लाग्ने र बाल्ना हुने, कडा जलवियोजन हुने गर्दछ। सङ्क्रमणले गम्भीर अवस्थामा पुऱ्याउँदा आँखा गाडिने, मुख, जिब्रो र घाँटी सुक्खा हुने, पिसाब पहेँलो हुने, रक्तचाप कम हुने, मुटुको धड्कन अनियन्त्रित हुने

र वेहोस हुनसक्ने घिमिरे बताए। हैजाका बिरामीलाई तुरुन्तै अस्पताल नपुऱ्याए ५० प्रतिशत मृत्यु हुने सम्भावना हुने गर्दछ। हैजाबाट सुरक्षित रहनका लागि भिँगा लागेको, बासी, सडेगलेको, नपाकेको, चिसिएको खुनास्थानका खाद्यपदार्थ खानु हुँदैन। पानीलाई उमालेर वा क्लोरिन प्रयोग गरेरमात्र प्रयोग गर्न र गराउन, व्यक्तिगत सरसफाइमा विशेष ध्यान दिनको साथै चर्पीको प्रयोग र दिसापिसाब गरिसकेपछि साबुनपानीले मिर्चीमिर्ची हात हुन महाशाखाले अनुरोध गरेको छ।

खोलाले बगाउँदा मृत्यु

प्रचण्ड खत्री/मध्यान्ह
रुकुम पश्चिम, १९ साउन

रुकुम पश्चिमको मुसिकोटमा खोलाले बगाउँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ। मुसिकोट नगरपालिका-७ का अन्दाजी ५५ वर्षीय तेजबहादुर बुढा भुल्खेतको चुनाखोलाले बगाउँदा मृत्यु भएको हो। बडा नम्बर ३ र १३ बीचमा पर्ने मुगुलुखोला उनाको शव फेला परेको प्रहरीले जनाएको छ। घरमा श्रीमतीसँग फगडा गरेर मछुँ भनेर खोलामा गएर हाम फालेको हुन सक्ने प्रहरीको

अनुमान छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिमका अनुसार शनिवार दिउँसो बुढालाई खोलाले बगाएको थियो। प्रहरी निरीक्षक ऋषी पाठकले अनुसार बुढाले आत्महत्या गरेको हुन सक्ने बताए। बुढालाई खोलाले बगाएको सूचना पश्चात भुल्खेत, सोलाबाडा क्षेत्रमा प्रहरी परिचालन गरेर खोजी कार्य जारी गरिएको थियो। बुढाको शवलाई पोस्टमार्टमको लागि जिल्ला अस्पताल सल्ले लगेको छ।

सार्वजनिक बसको प्रदूषण जाँच

कास्की/मस-पोखरा

महानगरपालिकाभित्र सञ्चालित सार्वजनिक यातायातको प्रदूषण जाँच सुरुवात गरिएको छ। यातायात व्यवस्था कार्यालयले शनिवार पोखरा यातायात प्रा. लि. अन्तर्गत सञ्चालित बसहरूको प्रदूषण परीक्षण गरेको हो। मापदण्ड भन्दा बाहिर रहेका सवारी साधन सञ्चालनमा रोक लगाउन सवारी साधनहरूको प्रदूषण जाँच सुरु गरिएको यातायात व्यवस्था कार्यालयका निर्मात प्रमुख अशोक गौतमले जानकारी दिए। उनका अनुसार अन्य दिनमा प्रदूषण परीक्षणका लागि भीडभाड हुने भएकाले सार्वजनिक विदाका दिनमा समेत सेवा सञ्चालन गरिएको हो।

पोखरा यातायात प्रा. लि. अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका तीन सय ७८ बसको प्रदूषण परीक्षण गरिने कार्यालयले जनाएको छ। प्रदूषण परीक्षणमा अनुत्तीर्ण सवारीहरूलाई पुनः मर्मतका लागि पठाउने र उत्तीर्ण भएपछि मात्र सञ्चालन अनुमति प्रदान गरिने कार्यालय प्रमुख गौतमले बताए।

‘पोखरा पर्यटकीय राजधानी समेत हो। यहाँ गाडीबाट निस्कने धुँवा बढी हुने गरेको स्थानीयवासीको गुनासो आएपछि कडाइका साथ जाँच गर्न लागेका हौं। आज पोखरा यातायात प्रा. लि.का बसहरूको यान्त्रिक परीक्षण र प्रदूषण जाँचपासको काम गरेका छौं। आगामी दिनमा

निजी विद्यालयद्वारा सञ्चालित बसहरूको समेत परीक्षण गराउँँ’ कार्यालय प्रमुख गौतमले भने। जाँचपास गर्दा बढी प्रदूषण देखाएका गाडीलाई तत्काल मर्मत र सर्भिसिडका लागि पठाउने गरिएको कार्यालयका मेकानिकल इन्जिनियर अब्दुल्ला हवारीले बताए।

बसहरूको सर्भिसिडपछि बसको अनुत्तीर्ण हुने दर कम भएको उनले बताए। कार्यालयले प्रदूषण बढी भएका गाडी सञ्चालनमा रोक लगाउने जनाएको छ। इन्जिनियर हवारीका अनुसार परीक्षण मेसिनले गाडीको धुँवाको ‘डेन्सिटी’ हेर्ने र ३० प्रतिशतसम्म आउने उत्तीर्ण र त्यो भन्दा बढी आउने अनुत्तीर्ण हुने जानकारी दिए। ‘परीक्षणको नतिजा तत्कालै प्राप्त हुने गरेको छ। बढी प्रदूषण देखाएर फेल भएका गाडी सञ्चालन गरे यातायात व्यवस्था ऐन अनुसार दुई हजारदेखि १० हजारसम्म कारबाही हुन्छ’ उनले भने।

पोखरा यातायात प्रा. लि.का अध्यक्ष देउपसाद गुरुडले बसहरूले बढी धुँवा फालेको गुनासो पछि व्यवसायीले दुई लाख ५० हजारसम्म खर्च गरेर इन्जिन लगायत सबै परीक्षण गराएको जानकारी दिए।

गाडीको पार्टपर्ज वाहेक गाडीमा प्रयोग गरिने इन्धनको कारणले समेत धुँवा बढी फालेको हुन सक्ने भएकाले त्यसको समेत जाँच गर्न उनले माग गरे।

क्षेत्री समाज नेपाल कतार शाखाले मनायो स्थापना दिवस

तिलु शर्मा/मध्यान्ह
दोहा कतार, १९ असार

क्षेत्री समाज नेपाल कतार शाखाले आफ्नो १४ औँ स्थापना दिवस तथा विशेष भेला सम्पन्न गरेको छ। विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसहित क्षेत्री समाज नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष रिब बहादुर थापाको प्रमुख आतिथ्यता तथा कतार शाखाका अध्यक्ष श्याम कुमार डाँगीको सभापतित्वमा भेला सम्पन्न भएको हो।

कार्यक्रममा केन्द्रीय महासचिव कृष्ण बहादुर थापासहित कतारमा समाजसेवी बौद्धिक व्यक्तित्व, विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरूको विशेष आतिथ्यता रहेको थियो। भेलामा कतारमा रहेका विभिन्न व्यक्तित्वहरूलाई फरक-फरक शीर्षकमा धारणा राखनलाई विशेष समय प्रदान गरिएको थियो भने थुप्रै व्यक्तित्वहरूले नेपालका क्षेत्रीहरूको इतिहास र बहादुरीका बारेमा बोलेका थिए।

वक्ताहरूले लामो समयदेखि सुस्ताएको समाज पुनः जुर्मुऱ्याएको हुँदा निरन्तरताका लागि शुभकामना

दिएका थिए। गौरवासीय नेपाली संघ राष्ट्रिय समन्वय परिषद् कतारका प्रथम उपाध्यक्ष कृष्ण पन्थीले आप्रवासीहरूको समस्याका बारेमा संघ संघ संस्थाका रहेको बताएका थिए।

समाजका संरक्षक रेशम बहादुर वस्नेतले स्वागत मन्तव्य राखेको कार्यक्रममा कोसेली रोकाले स्वागत नृत्य राखेकी थिइन्। गुना मगर (नि.सु.) ले मारुनी गीत गाउँदा अतिथिहरू छमछमी नाचेका थिए। जिया हमालले आकर्षक नृत्य पेस गरिन् भने गाथिका सुमित्रा भट्टराई र गायक सुरेश विसीले आफ्ना गीतमार्फत उपस्थितलाई मनोरञ्जन प्रदान गरेका थिए।

भेलामा रेशम वस्नेत, महेश तामाङ, गोविन्द कटुवाल र विर्मा खत्रीले सामूहिक गीत प्रस्तुत गरेका थिए भने नवीन नविनाका साथमा पूरण सिंह मिलेर तयार पारेको गीत कथाले सबैको मन जितेको थियो। गीत कथामा प्रवासमा श्रीमानले दुःख पाइरहेँदा नेपालमा श्रीमतीले पररुपसँग अनैतिक सम्बन्धमा रहेको र श्रीमान् प्रवासबाट बिरामी अवस्थामा नेपाल

पहिरोले जाजरकोट-डोल्पा सडकखण्ड पूर्ण अवरुद्ध

पुर्ण कुमार/मध्यान्ह
डोल्पा, १९ साउन

भेरी करिडोर सडकखण्ड अन्तर्गत जाजरकोट र रुकुम पश्चिमको छेपारेदेखि चिसापानी अन्तर्गत पर्ने रिठा भन्स्य भन्ने स्थानमा पहिरोले सडक पूर्ण रूपमा अवरुद्ध भएको छ।

जाजरकोट-डोल्पा सडकखण्ड भित्रपर्ने उक्त ठाउँहरूमा सडक अवरुद्ध बनेपछि नेपालगञ्ज जाजरकोट हुँदै डोल्पातर्फ जाने र डोल्पा जाजरकोट हुँदै नेपालगञ्जतर्फ जाने सवारी साधनको आवागमन ठप्प भएको छ। पहिरोले यात्रुहरूलाई पैदल हिँड्न समेत समस्या भएको छ।

यहाँ मात्रै नभइ सडकखण्ड अन्तर्गत भित्रपर्ने नलगाड नगरपालिकाको दल्दीदेखि आठविसकोट नगरपालिकाको राडी बजारसम्मको सडक समेत पूर्ण रूपमा बन्द भएको छ। सडकखण्ड खुलाउन नै समस्या भइरहेको भेरीकरिडोर कार्यालयले जानकारी दिएको छ।

शुक्रवार साँझदेखि रुकुम पश्चिमको आठविसकोट नगरपालिका अन्तर्गत पर्ने रिठा भन्स्य र चिसापानी लगायतका खोलामा पहिरो खसेर सडक अवरुद्ध भएपछि आवागमन पूर्ण रूपमा बन्द भएको भेरीकरिडो कार्यालयका कार्यालय प्रमुख सुनिल

रञ्जितकारले मध्याह्नलाई बताए। दुई तीन ठाउँमा निर्माणाधीन सडक माथिबाट पहिरो सडकमा खसेकाले ठूला सवारी साधन लगायत मोटरसाइकल समेतको

आवागमन बन्द भएको छ। अवरुद्ध सडकमा पहिरो हटाएर सडक खुलाउने काम भइरहेको प्रमुख रञ्जितकारले जानकारी दिए।

आफू सडक विभाग अन्तर्गतको सेमिनारमा काठमाडौँमा रहेको र सर्वइन्जिनियर लगायतका प्राविधिको निगरानीमा अवरुद्ध सडक खुलाउने काम जाँचिरहेको समेत प्रमुख रञ्जितकारले बताए। वखाँको समयमा जाजरकोट-डोल्पा सडकखण्ड अन्तर्गत ११८ किमी सडकखण्डभित्र नै अर्बौंले पहिरोले पूर्ण रूपमा बन्द भएको छ। उक्त सडकखण्ड स्तरोन्नती नहुँदा डोल्पाका नागरिकले दैनिक सास्ती खेपी रहेका छन्। यो ठाउँमा सडक अवरुद्ध हुँदा साधन लगायत मोटरसाइकल समेतको

Vacancy Announcement

A Reputed Manpower Recruitment Company based in Kathmandu is seeking applications from deserving applicants for the following positions:-

- Documentation Head - 1 (Male/Female)
- Documentation Assistant - 3 (Male/Female)

Requirements: Priority Will Be Given To Experienced In The Related Fields. If you interested, please contact : 9841398012, 01-4002139 Email: info@hopeinternational.com.np

GET YOUR eVISA FOR MALAYSIA

Authorized by Government of Malaysia for Visa Processing
Hello Travels Pte. Ltd. Say Hello To Your Destination
Metro Park Building, Third Floor, Uttra Dhoka Lesimgat-2, Kathmandu, Nepal
977-1-4419871
977-980819329 / 9818927005 / 974459621
nepal.osce@gmail.com

TRAVEL THE WORLD

Best Airfare and Wide Variety of Choices

थप जानकारीको लागि QR SCAN गर्नुहोस्
You are one SCAN away from getting your VISA!

Harvest Moon Building, Gairidhara, Naxal, Kathmandu, Nepal
977-1-4415574 / 4415526 / 4415517 / 4415442
Harvest Moon Travel and Tours (P.) Ltd.

सम्पादकीय राजनीतिमा खेलकुद

घरेलु मैदान दशरथ रंगशालामा जारी काभा वुमन्स भलिबल नेसन्स लिग-२०२४ मा नेपालले पहिलोपटक भारतलाई हराएको छ। दक्षिण एसियाको पावर हाउस मानिने भारत सधैं नेपालको उपाधि यात्रामा बाधक बन्ने गरेको थियो। दशरथ रंगशालामै आएर पनि भारतले दुईपटक नेपाललाई हराएको थियो। तर शनिबार समूह चरणको खेलमा भारतलाई ३-२ को सेटमा हरायो। यो ऐतिहासिक जित खेल क्षेत्रका निम्न अर्थपूर्ण छ। किनकि भारतलाई हराउँदा नेपाली खेलाडीहरूमा छुट्टै मनोविज्ञान निर्माण हुने गरेको छ। पावर हाउस भएकाले पनि भातरविरुद्ध जित निकाल्नु सजिलो छैन। तर नेपाली महिला भलिबल खेलाडीहरूको उत्कृष्ट प्रदर्शनीले जित निकाल्न संभव भयो।

यो जितको उत्साह आमसञ्चार माध्यम, सामाजिक सञ्जाल र खेल चलिरहेका दर्शकबाटै बुझ्न सकिन्छ। इन्डोर खेल भएपनि दर्शकको भीडले खेलाडीहरूलाई उत्साह थपेको थियो। खेलाडीहरूको प्रदर्शनले दर्शक तथा समर्थक संख्या बढाएको थियो। विशेषगरी सामाजिक सञ्जाल हेरेर भारतविरुद्ध नेपालले निकालेको जितलाई मूल्यांकन गर्न सकिन्छ। खेलप्रति सरोकार राखेहरूले मात्र नभएर एउटा ठूलो राजनीतिक पंक्ति समेत खुलियाली मनाएको सामाजिक सञ्जालमा देख्न सकिन्छ। युवा तथा खेलकुद मन्त्रीसँगै खेल हेर्न रक्षा मन्त्री मानवीर राई सहित भीभीआईपी रंगशाला नै पुगेका थिए। अरु शीर्ष नेताहरूले पनि सामाजिक सञ्जालमा बधाई दिएका छन्। यी दृष्यहरू खेलप्रति बदलिएको दृष्टिकोण बुझ्ने उदाहरण हो। किनकि खेल आफैमा राजनीति बनिरहेको छ।

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले कीर्तिपुर क्रिकेट मैदानमा ३६५ दिनभित्र फुलड लाइट जोड्ने निर्णय पहिलो मन्त्रिपरिषद् बैठकबाट गरेका थिए। घरेलु मैदान खेल चल्दा कीर्तिपुर पुग्ने नेताहरू नेपालका अरु खेल हेर्न विदेशी भूमि पुग्न थालेका छन्। एसिया कप क्रिकेट हेर्न पूर्व गृहमन्त्री रवि लामिछाने श्रीलंका नै पुगेका थिए। अरु नेताहरू पनि खेल हेर्न मैदान पुग्ने र सामाजिक सञ्जालमा बधाई दिन होडमै उत्रने गरेका छन्। यसको अर्थ खेलभित्र राजनीति हुने प्रवृत्ति बदलिएर अहिले जनमत आफ्नो पक्षमा पार्न समेत खेलमा आफूलाई संलग्न गराउने देखिन थालेको छ। यो सकारात्मक कुरा नै हो। तर लोकप्रियताका लागि मात्रै गरिने प्रचारले खेल क्षेत्रलाई अगाडि बढाउन सहयोग पुग्दैन। त्यसका निम्ति खेल क्षेत्रभित्र राजनीति अन्त्य नै हुन जरुरी छ भने खेललाई देखाएर गरिने राजनीति पनि हुनु हुन्न। बरु खेल क्षेत्रको दीर्घकालीन विकासका निम्ति गुरु योजना बनाएर अगाडि बढ्न जरुरी छ। खेलाडीहरूले खेल क्षेत्रमा भविष्य देख्न थाले भने यो क्षेत्र आफै विकसित भएर जानेछ।

बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षणको सवाल

अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा निकै महत्वपूर्ण मानिएको बौद्धिक सम्पत्तिअन्तर्गतको पेटेन्ट र डिजाइन नेपालमा एक वर्षमा एउटा पनि दर्ता हुन सकिरहेको छैन। नेपालमा करिब एक सय वर्षको अवधिमा ७२ वटा पेटेन्ट र ९२ वटा डिजाइन दर्ता भएको थाहा भएको छ। यस्तो संख्या विकसित देशको दौँजोमा निकै न्यून वा लाजमर्दो हो।

बौद्धिक

संगठनले उत्पादित गरेको कुनै वस्तुको चिन्ह-लोगो ट्रेडमार्क हो, मौलिकरूपमा उत्पादन गरिएको वस्तु वा सेवा पेटेन्ट हो। आविष्कारको रूपमा लिइएकोलाई त्योभन्दा पहिले अरु कसैले आविष्कार गरेको हुनुहुँदैन। त्यस्तै कुनै वस्तुको अन्वयभन्दा फरक प्रकृतिको स्वरूप, आकृति डिजाइन हो, जुन डिजाइन एक पटक कसैले दर्ता गराइसकेपछि अरुले नक्कल गरेर पुनः दर्ता गरे मुद्दा लगाई कारवाही हुन सक्दछ। यस विषयमा निजी र सरकारी आविष्कारक निकाय क्षेत्र दुवैले त्यस्ता आविष्कार गरे पनि पेटेन्ट र डिजाइनका रूपमा दर्ता गरेको पाइएको छैन।

नेपालमा सरकार मातहतका निकायले एउटा मात्र बौद्धिक सम्पत्ति दर्ता गराएको देखिन्छ। जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनीले मात्र पेटेन्ट दर्ता गराएको छ। डिजाइन दर्तामा सरकारी निकायको संलग्नता छैन। सरकारी उत्पादनमूलक संस्थाले डिजाइन गर्न सक्दछन्। यस्तो दर्ता गराइराखेमा सोही प्रकृतिको उत्पादन वा डिजाइन अन्य देश वा मानिसले प्रयोग गर्नुपरेमा निश्चित शून्य तिरुपदछ। यस्तो अभ्यासबाट विकसित देशले ठूलो आम्दानी गर्ने गरेका छन्। नेपालमा पनि उक्त यथार्थलाई व्यवस्थित गर्न पेटेन्ट, ट्रेडमार्क ऐन २०२२ रहेको छ। उक्त ऐनअनुसार पेटेन्ट, डिजाइन र ट्रेडमार्क दर्ता गराउन चाहनेले प्रमाणसहित निवेदन पेस गर्नु पर्दछ। आवेदन जाँच गरी विशेषज्ञहरूको सल्लाहसमेत लिई दर्ता गर्न हुने वा नहुने निर्णय गरिन्छ। त्यस्तो पेटेन्ट-डिजाइन वा ट्रेडमार्कबाट अन्यको नाममा दर्ता भई नसकेका अवस्थामा मात्र दर्ता प्रमाणपत्र दिइन्छ। दर्ता भएपछि सम्बन्धित मानिस वा उद्योगले निजी सम्पत्ति मानिने व्यवस्था विश्व व्यापार संगठन (डब्लुवाइपो) ले गरेको छ।

तत्पश्चात् प्रावधानअनुसार पनि विदेशी कम्पनीहरूले आवश्यक मात्रामा नेपालमा बौद्धिक सम्पत्तिको दर्ता गरेका छन्। नेपालको सानो बजारमा तिनीहरूले प्रतिस्पर्धा गर्ने अर्को निकाय नै छैन। बढी नाफा कमाउनेहरू प्रतिस्पर्धा भएको विकसित देशमा गएर दर्ता गराउन लालायित हुन्छन्। त्यस्तो प्रचलन नेपालका निकायहरूमा विकसित छन्। कुनै पनि देशको सामाग्री देश बाहिर निर्यात गर्नु पूर्व त्यस देशमा पेटेन्ट-डिजाइन र ट्रेडमार्क दर्ता गर्नुपर्दछ। तर, नेपालको च्याँगर-परिमताको मात्रै देशभित्र र बाहिर देशमा बौद्धिक सम्पत्ति दर्ता रहेको छ। नेपालमा नै नेपालबाट निर्यात गरिने केँयो वस्तु-सेवाहरू दर्ता गर्ने गरिएको छैन। यसबाट के प्रस्ट हुन्छ भने नेपालका प्रतिष्ठानहरू पनि बौद्धिकरूपमा कमजोर सावित रहेका देखिन्छन्।

बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण तथा सम्बन्धन गर्न सके देशको गरिबी न्यूनीकरणमा मदत पुग्दछ। नेपाल जस्तो गरिब देशले नयाँ प्रविधिको विकास र अनुसन्धानको लगानी फलदायक हुने देखिएको छ। आजको विश्वको बदलिँदो युगमा भौतिक पूर्वाधार विकासलाई मात्र विकास मानिँदैन। बौद्धिक ज्ञानको आधारमा विकासको मापदण्ड निर्धारण एवम् मापन गरिने गरिएको छ। नेपालको औद्योगिक नीति, २०६७ ले व्यवस्था गरेअनुसारको आर्थिक विकास तथा प्रगतिको सन्दर्भमा अर्थ बढ्न यस्ता कार्यक्रम सहयोग हुनसक्छ। बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षणका लागि प्रशस्त बजेट छुट्याउनु पर्दछ। उत्पादनमुखी ज्ञानबाट मात्र विकासको ढोका खुल्न सम्भव रहन्छ।

सन् २००४ मा विश्व व्यापार संगठनमा व्यापार सम्बद्ध बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार सुरक्षा गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेपछि नेपालले यस क्षेत्रमा सक्रियता देखाएको छ। औद्योगिक नीतिमार्फत यस क्षेत्रको अन्य कमजोरी सच्याएर लगेर पर्दछ। नेपालको चार दशक पुरानो कानूनमा चलेको बौद्धिक संरक्षण ऐनलाई समयसापेक्ष परिमार्जन गर्न जरुरी छ। बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार प्राप्ति विकास, संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने आधार हो। बौद्धिक सम्पत्ति क्षेत्रको संरक्षणमा मार्ग निर्देश गर्न यस क्षेत्रमा थुप्रै कार्यक्रम सञ्चालन र हुनु पर्दछ। व्यापार क्षेत्रमा बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षणको प्रभावकारिता रहेको छ।

दिगो आर्थिक विकास र गरिबी निवारणलाई प्राथमिकता दिई बौद्धिक सम्पत्तिसम्बन्धी नीति ल्याइने तयारीमा रहेको छ। नेपालमा बौद्धिक सम्पत्तिमाथिको अधिकारका विषयमा समन्वय गरेर नीति छिट्टै ल्याइने तयारीमा छ। अधिकारको आर्थिक विकास तथा निजी क्षेत्रको प्रवर्धन गर्न बौद्धिक सम्पत्ति सुनिश्चित गर्न देशको कानुनी निर्णय चाहिँन्छ। देशको आर्थिक विकास र गरिबी निवारणका लागि सूचना प्रविधिको विकास

अग्रलेख

डा. सुमनकुमार रेग्मी

र सोको अधिकार सुनिश्चित हुन आवश्यक छ। नेपालका लागि नयाँ परिवर्तन र आविष्कारको खाँचो छ। देशमा सूचना प्रविधि विकासको लागि आवश्यक रकम छुट्टाउनु पर्दछ। नेपालले सन् १९९६ देखि नै ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रलाई प्राथमिकता दिँदै आएको छ। नेपालले अर्को पुराना व्यापारिक संस्कारलाई पुनर्संस्थापना गर्न सकेको छैन। यसलाई संस्थागत रूपमा विकास गर्दै लग्न आवश्यक छ।

उचित नीति नियम नभएकाले औद्योगिक तथा बौद्धिक सम्पत्तिको विकासले तीव्रता लिन सकेको छैन। उपयुक्त नीति नियम नआउँदासम्म यो क्षेत्रमा अगाडी बढ्न सकिने देखिँदैन। नेपालले विस्तारै सूचना प्रविधि र यससँग सम्बन्धित क्षेत्रको विकासमा जोड दिँदै आएको छ। नेपालमा यस क्षेत्रमा आउट सोर्सिङको काम हुँदै आएको छ। पूर्वाधार विकास, व्यापारलगायतका क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको तीव्र विकास भइरहेकोले बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकारलाई यसले सुनिश्चित गर्दछ। देशमा नयाँ प्रविधि तथा प्रविधि हस्तान्तरणको कानून तर्जुमा गरेर अनुसन्धानका क्षेत्रमा परिचालन गर्न सके नेपालमा लगायीसमेत भिन्नै छ। आर्थिक विकास र सूचना प्रविधि आर्थिक विकासका लागि अपरिहार्य रहेको हुन्छ। त्यसर्थ, आर्थिक विकासका लागि बौद्धिक सम्पत्तिमाथिको अधिकार सुनिश्चित हुन जरुरी देखिँन्छ।

अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा निकै महत्वपूर्ण मानिएको बौद्धिक सम्पत्तिअन्तर्गतको पेटेन्ट र डिजाइन नेपालमा एक वर्षमा एउटा पनि दर्ता हुन सकिरहेको छैन। २०६९ देखि २०७० मंसिरसम्मको अवधिमा एउटा पनि पेटेन्ट र डिजाइन दर्ता भएको देखिँदैन। उक्त तथ्यले विश्वमा प्रतिस्पर्धात्मकता विकसित देशको कर्पोरेट क्षेत्रमा बहस हुने गरेको बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षणमा नेपाल

सामाजिक सञ्जाल

राधाकृष्ण कटवाल

२०८४ मा कांग्रेस-एमाले दुवैले आलु खाने भए कि के हो खाली गुन्डा, अपराधीभन्दा अरुलाई मन्त्री नै बनाउनु भने भए त! उता प्रतिपक्ष पार्टी र साइबर स्थानहरू के निहूँ पाउ भनेर बाँसुरहेको वेलामा ठुला पार्टी भनौदाहरू भने कलङ्कितहरूलाई खोजेर मन्त्री बनाइरहेछन्। के पार्टीमा सज्जनहरू नभए कै हुन् ?

डम्गर सतिदिडा

कठोर र तीतो होला-सत्य स्वीकार गर्ने पछि- अहिलेका कुनै पनि दल कांग्रेस-एमालेका विकल्प हैनन्, हुन सक्दैनन् किनकि ती त्यातिका पनि छैनन्। सच्चि विकल्प चाहिएको भए आ-आफ्ना गुट, समूह विघटन गर्नु, नयाँ अन्धोलनका लागि तयार हुनुन्। नत्र अर्को एक दशक कांग्रेस-एमाले भोग्न अभिशप्त वन्नुन्।

सूर्यराज आवाय

सार्वभौम मुलुक नेपाल दुई ठुला र शक्तिशाली छिमेकीको विषयमा छ। छिमेकीका आ-आफ्नै भूराजनीतिक स्वार्थ होला, तथापि नेपाल कसैको पनि प्रभुत्वको छायामा रहनु हुँदैन। यो वा त्यो 'डिक्टेट' को हवाला दिएर 'छिमेकीको प्रभुत्व र स्विकार' पछि भन्ने ढाक सोचले राजनीतिमा ठाउँ पाउनु हुँदैन।

माधव दुग्गेल

विहानले दिनको सङ्केत गर्छ भन्छन्। कांग्रेस-एमाले गठबन्धन सरकारको तीन साताले सुखद सङ्केत गरेको छ। अघिल्ला गठबन्धन सरकार गृह लिने कि अर्थ मन्त्रालय भनेर तीन महिनासम्म विवाद गरिरहन्थे, अहिले त सरकारले सुरम्है पूर्णता पायो। प्रधानमन्त्रीको सक्रियता र मन्त्रीको मेहनतले सङ्केत देखाउँछ।

परिवार, निजी सम्पत्ति र राज्यको उत्पत्ति

विचार

मिलन आधिका

पूर्ण स्वतन्त्रतापूर्वक विवाह सम्बन्ध जोड्ने र यस परिपाटीलाई सार्वजनिक रूप दिने कार्य त्यसपछि मात्र हुन सक्दछ, जब पुँजीवादी उत्पादनको उन्मूलन र त्यसको फलस्वरूप देखापर्नेको स्वामित्वका नयाँ सम्बन्धहरूले ती सम्पूर्ण आर्थिक एवम् अन्य धारणाहरूलाई खतम पारिदिन्छन्, जसले आज जीवनसाथीका छनौटमा यति चर्को प्रभाव पार्ने गरेका छन्। त्यसवेला पारस्परिक प्रेम सिवाय विवाहको अरु कुनै उद्देश्य हुनेछैन। यौन प्रेम आफ्नो स्वभावले एकनिष्ठ हुने हुँदा हुन त यो कुरा अहिले स्वीहरूले मात्र पालन गर्दै आएका छन्। यौन प्रेममा आधारित विवाह पनि स्वभावतः एकनिष्ठ नै हुन्छ। समूह विवाहबाट एकनिष्ठ विवाहसम्मको प्रगतिको श्रेय मुख्यतया स्त्रीहरूलाई नै छ भन्ने बाबोफोनको निष्कर्ष कति सही छ भन्ने कुरा त हामीले देखिसकेका छौं। पुरुषहरूको

हात खाली युगल विवाहलाई एकनिष्ठ विवाहसम्म पुऱ्याउनमा मात्र रथ्यो, ऐतिहासिक दृष्टिले हेर्ने हो भने यस परिवर्तनले गर्दा वास्तवमा नारीको स्थिति पहिलेभन्दा नराम्रो भयो, पुरुषहरूलाई आफ्नी पत्नीलाई धोका दिन सजिलो पऱ्यो। तसर्थ, जब ती आर्थिक कारणहरू (जसले गर्दा नारीहरू पुरुषको धोका सहन बाध्य थिए) खतम हुन्छन्, अर्थात् स्त्रीका लागि आफ्नो जीविकाको प्रश्न र यसभन्दा पनि बढी आफ्ना बालबच्चाको भविष्यको चिन्ता रहनेछैन र यस प्रकारले जब स्त्री र पुरुषको विचमा वास्तविक समानता स्थापित हुनेछ, तब सम्पूर्ण विगत अनुभवले के बताउँछ भने, यस समानताको परिणामस्वरूप नारीको युथ विवाहलाई भन्दा पुरुषहरूको पत्नी ब्रतालाई कता हो कता बढी सघाउ पुऱ्याउनेछ।

परन्तु, एकनिष्ठ विवाहबाट निःसन्देह ती लाक्षणिक विशेषताहरू विलाउनेछन्, जुन स्वामित्वका सम्बन्धहरूको उत्पातिको फलस्वरूप लाइएका छन् अर्थात् पहिलो कुरा पुरुषको आधिपत्य र दोस्रो कुरा, विवाह सम्बन्ध विच्छेद गर्ने सम्भाव्यता। दाम्पत्य जीवनमा पुरुषको आधिपत्य उसको आर्थिक आधिपत्यको सामान्य नतिजा हो र आर्थिक आधिपत्य नष्ट हुनासाथै यो कुरा पनि स्वतः विलाएर जानेछ। विवाह सम्बन्ध विच्छेद गर्नमा लगाइएको प्रतिबन्ध अंश ती आर्थिक परिस्थितिहरूको परिणाम हो, जसबाट एकनिष्ठ विवाहको उत्पत्ति भएको थियो, अंश त्यस वेलादेखि चल्दै आएको परम्परा हो, जब एकनिष्ठ विवाहसँग यी आर्थिक परिस्थितिहरूको सम्बन्ध

सही रूपमा बुझिएको थिएन र धर्मले यसको विकृत अर्थ लगाइदिएको थियो। विवाह सम्बन्ध विच्छेदमाथि लगाइएको यस प्रतिबन्धको आजै पनि हजारौँ तारिकाले उल्लङ्घन गरिन्छ। यदि प्रेममा आधारित विवाह मात्रै नैतिक हुन्छ भने त्यसै वेलासम्म मात्र त्यस विवाहलाई नैतिक मान्न सकिन्छ, जबसम्म पारस्परिक प्रेम कायम रहन्छ। परन्तु, व्यक्तिगत यौन-प्रेमको आवेगको अर्बिधि प्रत्येक व्यक्तिको लागि र खासगरी पुरुषको लागि वेगलावेगले हुन्छ र नयाँ चर्को अनुरागले यसको स्थान लियो भने पारपाचुके त्यस दम्पतिको साथसाथै समाजको लागि समेत वरदान बन्न पुग्दछ। केवल मानिसहरूलाई पारपाचुके सम्बन्धी मामिला वेदोनुपर्ने अनावश्यक फमेलोबाट मात्र मुक्त पार्नुपर्दछ। यस प्रकारले पुँजीवादी उत्पादनको भावी उन्मूलनपछि नारी र पुरुषको विचको सम्बन्धले कस्तो रूप लिनेछ भन्ने विषयमा हामी मूलरूपमा नकारात्मक अनुमानहरूमात्र गर्न सक्दछौँ अर्थात् हाम्रा यी अनुमानहरू मुख्यतया: कुन-कुन कुरा विलाउनेछन् भन्नुमै सीमित रहन्छन्। तर, केले यी सम्बन्धहरूको स्थान लिने छ ? जब एक नयाँ पिँढी, जो वास्तविक प्रेम सिवाय अन्य कुनै पनि कारणले पुरुषसमक्ष आत्मसमर्पण गर्न बाध्य हुनेछैन, आर्थिक परिणामहरूको त्रासले गर्दा आफ्नो प्रेमसित यौन-सम्बन्ध नराख्न बाध्य हुनेछैन, हुकिनेछ, त्यसै वेला मात्र यस कुराको टुङ्गो लाग्ने छ।

वर्गहरूको प्रतिस्पर्धालाई आफ्नो वंशमा राख्ने आवश्यकताले गर्दा र ती वर्गहरूको प्रतिद्वन्द्वीताको

फलस्वरूप पनि राज्यको उत्पत्ति भएको हुँदा राज्य स्वभावतः सबैभन्दा शक्तिशाली र आर्थिकरूपले प्रभुत्वशाली वर्गको वन्दछ, जुन वर्ग राज्यको सहायताबाट राजनीतिकरूपमा पनि प्रभुत्वशाली वर्ग बन्दछ र यस प्रकारले उत्पीडित वर्गको दमन र शोषणको लागि नयाँ साधनहरू प्राप्त गर्दछन्। यसरी प्राचीन राज्य सबैभन्दा पहिले दासहरूको दमनको लागि बनेको स्वामीहरूको राज्य थियो र सामन्ती राज्य, भूदास तथा अधीनस्थ किसानहरूको दमनको लागि बनेको कुलिन धरानियाहरूको निकाय थियो भने आधुनिक प्रतिनिधि-सत्तात्मक राज्य पुँजीवादी ज्वालदारी श्रमको शोषण गर्ने हतियार बनेको छ।

इतिहासमा परिचित धेरैजसो राज्यहरूमा नागरिकहरूलाई उपलब्ध गराइएका अधिकारहरू तिनको आर्थिक स्थितिको अनुपातमा निर्धारित गरिन्छन् र यसैद्वारा शोषण गरिन्छ। राज्य भनेको सम्पन्न वर्गको संगठन हो र विपन्न वर्गबाट उसको रक्षा गर्ने हेतुले खडा गरिएको हो। राज्यको सर्वोच्च रूप अर्थात् जनवादी गणतन्त्र हाम्रा आधुनिक सामाजिक अवस्थाहरूमा फन्तु भन्नु अनिवार्य आवश्यकता बन्दै गइरहेको छ र यो राज्यको त्यस्तो रूप हो। जसमा मात्र सर्वहारा वर्ग र बुर्जुवा वर्गका विचको अन्तिम र निर्णायक संघर्षलाई अन्तिम चरणसम्म पुऱ्याउन सकिन्छ र यस जनवादी गणतन्त्रमा धन सम्पत्तिको आधारमा हुने भेदभावले वैधानिक रूपले मान्यता पाएको हुँदैन।

तपाईंको राशिफल

मेघ :	जग्गा खरीद हुने योग छ। व्यापारिक प्रगति राम्रो हुनेछ।
वृष :	विशेष कामले यात्रा हुन सक्छ। सबै कार्यमा सावधानी राख्नुपर्छ।
मिथुन :	अनावश्यक जिम्मेवारी लिनु हुँदैन। व्यापारिक कार्यहरूमा राम्रो लाभ हुनेछ।
कर्कट :	आहारमा ध्यान दिनुहोला। पेटसम्बन्धी समस्याको योग छ।
सिंह :	विरोधी कमजोर हुनेछन्। मन व्याकुल रहनेछ।
कन्या :	पारिवारिक जीवन सुखी रहनेछ। उत्साहमा वृद्धि हुने योग छ।
तुला :	धर्मपालनामा रूचि देखिन्छ। चारैतिर प्रभाव बढ्ने योग छ।
वृश्चिक :	स्वास्थ्य लाभ हुनेछ। कार्यमा प्रगति हुनेछ।
धनु :	विदेश यात्राको योग छ। कार्यमा हतार गर्नु हुँदैन।
मकर :	सबै कार्यमा प्रगति हुनेछ। वाणी संयम राख्नुहोला।
कुम्भ :	धार्मिक कार्यमा खर्च हुनेछ। स्वास्थ्यमाथि ध्यान दिनुहोला।
मीन :	सामान्यरूपले समय बित्नेछ। यात्रा हुने योग छ।

आचार्य श्री स्वामी ध्रुव (माइन्ड मेनेजमेन्ट गुरु)
इन्टरनेशनल एस्टेरोलोजिकल फोरम।
सानेपा, काठमाडौँ, नेपाल,
फोन : ९८४९९९२५५२,
इमेल : dhruvswami@gmail.com

वायनाड पहिरोमा फसेकामध्ये २१५ जना मृत फेला, २०६ अझै बेपत्ता

काठमाडौं/एजेन्सी- केरलाका मुख्यमन्त्री पिनारायि विजयनले पहिरो प्रभावित वायनाडमा फसेकामध्ये २१५ जना मृत फेला परेको र २०६ व्यक्ति अझै बेपत्ता रहेको बताएका छन्। उनले उद्धार कार्य अन्तमा चरणमा रहेको पनि बताए।

उनले भने, 'पहिरोमा फसेकामध्ये २१५ जनाको उद्धार गरिएको छ भने २०६ जना अझै बेपत्ता रहेका छन्। पहिरोमा परी घाइते अवस्थामा उद्धार गरिएका ८३ जनाको जिल्लाका विभिन्न अस्पतालमा उपचार भइरहेको र कुल १० हजार ४२ जनालाई आश्रय शिविरमा सारिएको छ।'

अनुसार ९८ पुरुष, ८७ महिला, ३० बालबालिका गरी २१५ जनाको मृत शरीर पहिरोबाट निकालिएको र १४३ शरीरका अंगहरू फेला परेका र हालसम्म २१२ शवको पोष्टमार्टमको प्रक्रिया पूरा भएको छ।

प्राणालीको विकास गर्नुपर्ने उल्लेख गरेका छन्। पहिरोले पुरै भत्किएको छुरलमालाको वस्तीलाई सारी अर्को वस्ती निर्माण गर्नुपर्ने देखिएको मुख्यमन्त्री विजयनले बताए। यसैबीच, वायनाडबाट लोकसभामा निर्वाचित विपक्षी नेता राहुल गान्धीले चुरलमालामा १०० घर निर्माण गर्ने घोषणा गरेका छन्। कर्नाटकका मुख्यमन्त्री सिद्धरामैयाले पनि १०० घर निर्माण गर्ने प्रस्ताव गरेका छन्। उनले मुख्यमन्त्री दैवी प्रकोप राहत कोषमा चन्दा नेट बैकिङमार्फत गर्न सकिने बताउँदै राहत, प्रोत्साहन योगदान पुर्याउने कलाकार, प्रतिपक्षी दलका नेता, उद्योगी व्यवसायीलाई पनि धन्यवाद दिएका छन्।

बंगलादेशमा विद्यार्थीद्वारा राष्ट्रव्यापी नागरिक अवज्ञाको माग

काठमाडौं/एजेन्सी- प्रधानमन्त्री शेख हसिनाको सरकारले प्रदर्शनकारीमाथि प्रहरीले गरेको दमनको विरोधमा विद्यार्थी नेताहरूले शनिबार देशव्यापी नागरिक अवज्ञा अभियानको घोषणा गरेका छन्। देशव्यापी नागरिक अवज्ञा अभियानका आइतबारदेखि शुरू गर्ने उनीहरूले जनाएका छन्।

गत महिनालाई प्रधानमन्त्री हसिनाको १५ वर्षे कार्यकालको सबैभन्दा हिंसा भएको महिनाका रूपमा हेरिएको छ। निजामती सेवामा आरक्षणको विरोधमा गरिएको आन्दोलनका क्रममा २०० भन्दा बढी व्यक्तिको ज्यान गएको छ।

केही समयका लागि सैनिक तैनाथीले सुव्यवस्था कायम गरेपनि मुस्लिम बहुल राष्ट्र बंगलादेशमा नमाज प्रार्थनापछि ठूलो संख्यामा भीड सडकमा उत्रिएको थियो र सरकारलाई थप सहूलियतका लागि दबाव दिन विद्यार्थी नेताहरूले अवज्ञा आन्दोलनमा व्यापक सहभागिता जनाउन आग्रह गरेका छन्।

प्रधानमन्त्री हसिना सरकारको विरोध गर्दै सडकमा भीड अझै बढेको छ। शनिबार राजधानी ढाकाका भएको प्रदर्शनहरूमध्ये एक स्थानबाट एएफपीसँग २० वर्षीया निजुम यास्मिनले भनिन्, 'हामीलाई यो अधिनायकवादी सरकारको खाँचो छैन। के हामीले प्रशासनद्वारा हाइब्रिडनिर्वाहलाई गोली हानेर मार्नेको हेर्न देशलाई स्वतन्त्र सम्झ्नुपर्छ।'

यसैबीच, वायनाडबाट लोकसभामा निर्वाचित विपक्षी नेता राहुल गान्धीले चुरलमालामा १०० घर निर्माण गर्ने घोषणा गरेका छन्। कर्नाटकका मुख्यमन्त्री सिद्धरामैयाले पनि १०० घर निर्माण गर्ने प्रस्ताव गरेका छन्। उनले मुख्यमन्त्री दैवी प्रकोप राहत कोषमा चन्दा नेट बैकिङमार्फत गर्न सकिने बताउँदै राहत, प्रोत्साहन योगदान पुर्याउने कलाकार, प्रतिपक्षी दलका नेता, उद्योगी व्यवसायीलाई पनि धन्यवाद दिएका छन्।

गत महिनालाई प्रधानमन्त्री हसिनाको १५ वर्षे कार्यकालको सबैभन्दा हिंसा भएको महिनाका रूपमा हेरिएको छ। निजामती सेवामा आरक्षणको विरोधमा गरिएको आन्दोलनका क्रममा २०० भन्दा बढी व्यक्तिको ज्यान गएको छ।

अन्नपूर्ण इन्टरनेशनल सर्भिसिज प्रा. लि.

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आयु	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वैयक्तिक	समाजिक	कार्य
१.	Cleaner (Indoor)	23	0	85	30	१५	१५	१५	१५	१५
२.	Salesperson	0	8	130	३०	१५	१५	१५	१५	१५

अन्तर्वार्ता मिति: २०८१/०८/१८
चलानी नं.: ६०१९६२०१
L.T. No.: 280567

कुवैत रोजगार Al-Hana United Gen. Trad. & Cont. Co.

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आयु	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वैयक्तिक	समाजिक	कार्य
१.	Cleaner (Indoor)	23	0	85	30	१५	१५	१५	१५	१५
२.	Salesperson	0	8	130	३०	१५	१५	१५	१५	१५

अन्तर्वार्ता मिति: २०८१/०८/१८
चलानी नं.: ६०१९६२०१
L.T. No.: 280567

साउदीमा रोजगार COMPLETE SOLUTIONS COMPANY LIMITED

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आयु	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वैयक्तिक	समाजिक	कार्य
१.	Service Manager	1	0	5000	१०८	१५	१५	१५	१५	१५

अन्तर्वार्ता मिति: २०८१/०८/१८
चलानी नं.: ६०१९६२०१
L.T. No.: 307699

FAMOUS HUMAN RESOURCES PVT. LTD.

Sinamangal-9, Kathmandu, Nepal (in front of Hope Hospital)
Phone No: 4116659, 4116660. Mobile No: 9801307500
Email: info@famoushr.com.np, famoushr545@gmail.com. Web: www.famoushr.com.np

मध्यपूर्वमा सैन्य उपस्थिति बढाउँदै अमेरिका

काठमाडौं/एजेन्सी- यस हप्ताको सुरुमा तेहरानमा हमासका वरिष्ठ नेता इस्माइल हानियाको हत्याले मध्यपूर्व क्षेत्रमा तनाव बढ्दै जाँदा अमेरिकाले उक्त क्षेत्रमा आफ्नो सैन्य उपस्थिति बढाइरहेको सिँगानले जनाएको छ।

'रक्षा सचिव लोयड अस्टिनले हाल ओमानको खाडीमा तैनाथ रहेको युएसएस थियोडोर रुजभेल्ट स्ट्राइक ग्रुप नामक नौसैनिक जहाजलाई युएसएस अबाहम लिंकन स्ट्राइक ग्रुपले प्रतिस्थापन गर्न आदेश दिनुभएको छ,' पेन्टागनको उप-प्रेस सचिव सबरीना सिंहले एक विज्ञप्तिमार्फत बताइन्।

अपिलमा पूर्वी भूमध्यसागरमा इजरायल विरुद्ध इरानको आक्रमण रोक्नमा दुई अमेरिकी सैन्य जहाज प्रयोग गरिएको थियो। 'अस्टिनले यस क्षेत्रमा लडाकु मिसाइल पनि तैनाथ गर्न आदेश दिनुभएको छ,' सिंहले भनिन्।

अमेरिकाले व्यालिस्टिक मिसाइल आक्रमण रोक्न सक्षम विध्वंसक मिसाइल र सैन्य जहाजहरू मध्यपूर्व र भूमध्यसागरमा पठाउने सिँगानले जनाएको छ। विज्ञप्तिमा कुन युद्धोपकरण पठाइएको छ भनेर खुलाएको छैन। तर

अमेरिकाले व्यालिस्टिक मिसाइल आक्रमण रोक्न सक्षम विध्वंसक मिसाइल र सैन्य जहाजहरू मध्यपूर्व र भूमध्यसागरमा पठाउने सिँगानले जनाएको छ। विज्ञप्तिमा कुन युद्धोपकरण पठाइएको छ भनेर खुलाएको छैन। तर

बढ्दो मकिपक्स संक्रमण

काठमाडौं/एजेन्सी- यस वर्षसम्म मकिपक्स मामिलाहरू १६० पतिशतले बढेको अफ्रिकाका विभिन्न अस्पतालमा काम गर्ने चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीले बताएका छन्। मकिपक्स भाइरसको कारणले सन् र मानिस तथा जनावरहरूमा देखापर्ने संक्रामक रोग हो। यो रोग लागेमा ज्वरो आउने, लसिका

गन्धीहरू सुनिने, छालामा फोका देखापर्ने, र पापा लाग्नेजस्ता लक्षणहरू देखिन्छन्। यो भाइरसको संक्रमण कङ्गोसहित १० अफ्रिकी देशहरूमा फेला परेको अफ्रिकी रोगथाम तथा नियन्त्रण केन्द्रले बुधवार जारी गरेको प्रतिवेदनमा भनिएको छ। कङ्गोमा लगभग ७० प्रतिशत संक्रमणहरू १५ वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिकामा छन्। कङ्गोमा मकिपक्स संक्रमित ८५ प्रतिशत व्यक्तिको मृत्यु भएको जनाइएको छ। यस वर्ष अहिलेसम्म १४ हजार २५० संक्रमित भेटिएको अनुमान गरिएको छ। वुरुन्डी र रुवान्डा दुवै देशमा यस हप्ता पहिलो पटक भाइरस फेला परेको पुष्टि गरिएको छ।

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आयु	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वैयक्तिक	समाजिक	कार्य
1.	Builder	15	0	1200	४०	१५	१५	१५	१५	१५
2.	Construction Labors	55	0	1000	३५	१५	१५	१५	१५	१५
3.	Heavy Truck Drivers	30	0	1800	६४	१५	१५	१५	१५	१५

अन्तर्वार्ता मिति: २०८१/०८/१८
चलानी नं.: ६०१९६२०१
L.T. No.: 308328

अन्नपूर्ण इन्टरनेशनल सर्भिसिज प्रा. लि.
पि.ओ.बक्स: ११११, सिनामंगल-९, काठमाडौं, नेपाल (एयरपोर्ट नजिक), फोन: ०१-४६६६३३३, ०१-४६६६३३०
Fax No: ०१-४६६६६६६, Email: cv.annapurna@gmail.com, Url: www.aisp.com.np
Right People For Right Job At The Right Time
Mobile: 9801314441 | 9801314442 | 9801314443 | 9801314445

कातारमा रोजगार CROMPTON INTERNATIONAL TRADING CONTRACTING & SERVICES WLL

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आयु	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वैयक्तिक	समाजिक	कार्य
1.	Technician	15	0	1100	४०	१५	१५	१५	१५	१५

अन्तर्वार्ता मिति: २०८१/०८/१८
चलानी नं.: ६०१९६२०१
L.T. No.: 308263

साथै यसै कम्पनीको लागि Pipe Fitters/Plumber, Fabricators, Helpers पनि माग भएकोले नि:शुल्क परामर्शको लागि सम्पर्क गर्नुहोला। Driver light vehicle with qatar license

अल-सहेली म्यानपावर प्रा. लि.

पो.ब.नं.: २२८८, सामांसरी २६, टाउनलाइन (श्रेष्ठ प्लाजा), काठमाडौं, नेपाल
फोन: ८८८८३२९, ८८८८८८०, फ्याक्स: ८८८८३२९, मो: ९८९६६९८८०, E-mail: alsahelimanpower2010@gmail.com

ओमनामा रोजगार HANI ARCHIRODON LIMITED LIABILITY COMPANY

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आयु	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वैयक्तिक	समाजिक	कार्य
1.	Concrete Forms Carpenter	1	0	120	४१	१५	१५	१५	१५	१५
2.	Concrete Masons	6	0	120	४१	१५	१५	१५	१५	१५
3.	Construction Worker	7	0	100	३५	१५	१५	१५	१५	१५
4.	General Welder	1	0	120	४१	१५	१५	१५	१५	१५
5.	Seaman	8	0	150	५१	१५	१५	१५	१५	१५
6.	Ship Mechanic General	8	0	120	४१	१५	१५	१५	१५	१५
7.	Wiring Electrician (General)	1	0	120	४१	१५	१५	१५	१५	१५

अन्तर्वार्ता मिति: २०८१/०८/१८
चलानी नं.: ६०१९६२०१
L.T. No.: 308348

Lulu International Pvt. Ltd.

Samakhushi-29, Kathmandu, Tel: 01-4387319, 4351637
Mob.: 9851083549, 98413001232, 9818065184

स्वीडेनद्वारा लेबनानस्थित दूतावास बन्द

काठमाडौं/एजेन्सी- स्वीडेनले लेबनानको वेरुतस्थित आफ्नो दूतावास बन्द गरेको शनिबार जनाएको छ। हजारौं नागरिकलाई लेबनान छोड्न आग्रहसहित राजामा युद्ध बढ्न सक्ने सम्भावना पछि दूतावास बन्द गर्ने निर्णय गरेको जनाइएको छ।

यस हप्ता भएको हमास र हेजबुल्लाह नेताहरूको हत्याले गाजा क्षेत्रको बीचमा थप तनाव बढाएको छ। स्वीडेनको विदेश मन्त्रालयले आफ्ना कर्मचारीलाई वेरुत छोडेर साइप्रस जान निर्देशन दिँदै दूतावास अस्थायी रूपमा स्थानान्तरण गर्ने योजना बनाइरहेको विदेश मन्त्री टोवियास विलस्ट्रोमले बताए।

उत्तम निर्णय शुरूवाती चरणमा अगस्ट महिनाको लागि लिइएको जनाउँदै उनले सुरक्षा अवस्थाका आधारमा विस्तार गर्न सकिने उल्लेख गरेका छन्। विदेश मन्त्रालयका अनुसार सन् २०२३ अक्टोबरदेखि जारी गरिएको चेतावनी बावजुत दश हजार स्वीडेनका नागरिक लेबनान गएका हुनसक्ने उल्लेख गर्दै विदेश मन्त्री विलस्ट्रोमले लेबनानमा रहेका स्वीडेनका नागरिकलाई सो देश छोडी अन्यत्र जान आग्रह गरेका छन्।

यस हप्ता भएको हमास र हेजबुल्लाह नेताहरूको हत्याले गाजा क्षेत्रको बीचमा थप तनाव बढाएको छ। स्वीडेनको विदेश मन्त्रालयले आफ्ना कर्मचारीलाई वेरुत छोडेर साइप्रस जान निर्देशन दिँदै दूतावास अस्थायी रूपमा स्थानान्तरण गर्ने योजना बनाइरहेको विदेश मन्त्री टोवियास विलस्ट्रोमले बताए।

बक्स आफिस समाचार

आशमा बनिन् मिस नेपाल

काठमाडौं/मस- मिस नेपाल २०२४ को उपाधि आशमाकुमारी केसीले जितेकी छन्। हिंडन ट्रेजरले आयोजना गरेको मिस नेपालको ३०औं संस्करणमा २५ सुन्दरीलाई पछि पार्दै आशमाले 'मिस नेपाल वर्ल्ड'को उपाधि जितेकी हुन्।

शनिवार भएको ग्राण्ड फिनालेमा केसीलाई मिस नेपाल २०२४ को उपाधि प्रदान गरियो। उनलाई मिस नेपाल २०२२ की विजेता श्रृच्छा प्रधानले क्राउन हस्तान्तरण गरेकी थिइन्।

'मिस नेपाल इन्टरनेशनल'को उपाधि भने करुणा रावतले जितिन्। त्यस्तै, मिस

नेपाल अर्थको उपाधि सुमना केसी र मिस इन्टलेक्चुअलको उपाधि दिक्षा अवस्थीले उचालिन्।

अन्य विधाहरूमा श्रद्धा सिलवाल मिस फोटोजेनिक, आशमा कुमारी केसी फेस अफ द ईयर, दिक्षा अवस्थी मिस इन्टलेक्चुअल, सुमना केसी ब्यूटी विथ अ पर्पोज र वूमन विथ विंग्स कृति श्रेष्ठ बनिन्। हरेक विधाका विजेताले २५-२५ हजार नगद पुरस्कार हात पारे।

यो वर्ष २६ सुन्दरीहरू सौन्दर्य प्रतियोगितामा सहभागी थिए। शुभेच्छा कार्की, आशमाकुमारी केसी, सुमना केसी, निभिता चापागाईं, सिम्रिका मानन्धर, आंचल

खत्री, उर्जा नेवा, करुणा रावत, अञ्जना पुन, राधिका थापा, इभा गिरी, दृष्टि थापा, दिक्षा अवस्थी, इरिना श्रेष्ठ, ललिता शेरबुजा, किम्वी श्रेष्ठ, प्रेमिष्ठा स्वर्ण, रोशनी दाहाल, समीक्षा निरौला, प्रसुना भुसाल, पूजा बराल, अम्बिका राना, साइरा खड्का, अनिशा मल्ल श्रद्धा सुमन सिलवाल र सामिन कोइराला सहभागी थिए।

कार्यक्रममा ११ निर्णायकहरू थिए। जसमा डा. रुपक घिमिरे, लक्ष्मी भण्डारी, रेना रिजाल, विजय कर्मचार्य साहारा बस्नेत राणा, कलाकार दिव्य देव, प्रियंका रानी जोशी, शरद भेषावकर, रियासा दाहाल, विष्णुहरि पाण्डे सकुन भण्डारी थिए।

शोभा त्रिपाठीले ल्याइन् 'सँईले भुक्क्यायो मज्जैले'

किस्ता आचार्य रोशनी/मध्याह्न
काठमाडौं, १९ साउन

हिन्दु नारीहरूको महान पर्व हरितालिका तिज नजिकिदै गर्दा तिज पर्वलाई लक्षित गर्दै तिज विशेष गीतहरू सार्वजनिक हुने क्रम जारी रहेको छ।

विशेषगरी नारीहरूको पर्व मानिने तिजमा एक विवाहित चेली माइत आएको बेला आफूले पराइको घरमा गर्नुपरेका दुःख या सुखका अनुभूतिहरूलाई गीतको माध्यमबाट आफ्ना साथीसंगी तथा आफ्ना माइतीहरूलाई सुनाउने या आफूलाई मन परेका जोडीहरूले (श्रीमान, श्रीमतीलेसमेत) एक अर्काको प्रशंसा गर्दै आफ्नो

मनोभावना व्यक्त गर्ने चलन परापूर्वकालदेखि चल्दै आएको छ।

तिज गीतहरू सार्वजनिक हुने क्रममा गायिका तथा प्रस्तोता शोभा त्रिपाठीले पनि भर्खरै मात्र आफ्नो तिज कोसेली 'सँईले भुक्क्यायो मज्जैले' बोलको तिज गीत सार्वजनिक गरेकी छन्। गीतमा

शोभालाई नरेश रेग्मीले स्वरमा साथ दिएका छन् भने नेत्र अर्यालको लय तथा शब्द सिर्जना रहेको छ। विक्रम चौहानले गीतको कथा/नृत्य निर्देशन गरेका छन् भने प्रकाश खड्काको छायांकन रहेको छ। मिलन विश्वकर्माको सम्पादन गरेको गीतको भिडियोमा शोभा त्रिपाठी आफैले अभिनय गरेकी छन्। उनलाई रमेश विश्वकर्माले साथ दिएका छन्। विगत लामो समयदेखि गायन र अभिनयसँगै कार्यक्रम प्रस्तोता, विभिन्न मेला महोत्सव, सांगीतिक कार्यक्रममा होस्टलगायत विभिन्न माध्यमबाट सांगीतिक यात्रामा निरन्तर सक्रिय रहँदै आएकी शोभाका थुप्रै गीतहरू सांगीतिक बजारमा उपलब्ध छन्।

चन्द्रनगर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय चन्द्रनगर, सर्लाही मधेश प्रदेश, नेपाल

करार सेवामा कर्मचारी पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८१/०८/२०

यस चन्द्रनगर गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा मातहतको कार्यालयमा कार्य गर्न तपसिल बमोजिमको पद र संख्यामा खुला प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट करार सेवामा राख्नु पर्ने भएकोले योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकहरूले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मिति बाट १५ (पन्ध्र) दिनभित्र कार्यालय समयमा तोकिएको शुल्क तिरेको रसिद सहित दरखास्त पेश गर्नुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। म्याद नाशी तथा रित नपुगी आएका दरखास्त उपर कुनै कारवाही गरिने छैन।

तपसिल					
विज्ञापन नं.	पदको नाम	तह	संख्या	शैक्षिक योग्यता	परिक्षाको किसिम
०१/०८१/८२	पशु चिकित्सक	छैठौं	१	मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालय वा शैक्षिक संस्थाबाट पशु चिकित्सा विषयमा कम्तिमा स्नातक तह उतिर्ण भएको वा सो सरह	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
०२/०८१/८२	कम्प्युटर अपरेटर	पाचौं	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट प्रमाण पत्र तह उतिर्ण र ६ महिने कम्प्युटर तालिम प्राप्त भएको वा सो सरह	प्रारम्भिक छनौट र प्रयोगात्मक तथा अन्तर्वाता
०३/०८१/८२	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	चौथो	२	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह उतिर्ण र ६ महिने कम्प्युटर तालिम प्राप्त भएको वा सो सरह	प्रारम्भिक छनौट र प्रयोगात्मक तथा अन्तर्वाता
०४/०८१/८२	अमिन	चौथो	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी. वा सो सरह उतिर्ण गरी Survey वा Geomatics विषयमा कम्तिमा १ वर्षको तालिम प्राप्त गरेको हुनु पर्ने।	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
०५/०८१/८२	प्राविधिक सहायक, कृषि	पाचौं	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा प्रमाण पत्र तह वा ३ वर्षे डिप्लोमा उतिर्ण भएको	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
०६/०८१/८२	ना.प्रा.स. कृषि	चौथो	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह उतिर्ण गरी न्युनतम १ वर्षे जे.टि.ए.(कृषि विज्ञान) तालिम प्राप्त वा मान्यता प्राप्त शिक्षणबाट कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उतिर्ण भएको हुनुपर्ने।	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
०७/०८१/८२	प्रा.स., पशु	पाचौं	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु विषयमा प्रमाण पत्र तह वा ३ वर्षे डिप्लोमा उतिर्ण भएको	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
०८/०८१/८२	ना.प्रा.स. पशु	चौथो	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह उतिर्ण गरी न्युनतम १ वर्षे जे.टि.ए.(पशु विज्ञान) तालिम प्राप्त वा मान्यता प्राप्त शिक्षणबाट पशु विषय लिई टि.एस.एल.सी. उतिर्ण भएको हुनुपर्ने।	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
०९/०८१/८२	ना.प.से.प्रा. पशु	चौथो	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह उतिर्ण गरी न्युनतम १ वर्षे जे.टि.ए.(पशु विज्ञान) तालिम प्राप्त वा मान्यता प्राप्त शिक्षणबाट पशु विषय लिई टि.एस.एल.सी. उतिर्ण भएको हुनुपर्ने।	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
१०/०८१/८२	प्रा.स. शिक्षा	पाचौं	१	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट शिक्षा विषयमा प्रमाण पत्र तह उतिर्ण गरेको र अधारभूत कम्प्युटर ज्ञान भएको हुनुपर्ने।	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता
११/०८१/८२	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	३	सधारण लेखपढ गर्न जानेको	प्रारम्भिक छनौट र अन्तर्वाता

सर्तहरू:

- पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू: नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी, शैक्षिक योग्यताहरूको प्रतिलिपीहरू, कार्य अनुभव भए सोको कागजात, सवारी चालकको हकमा सवारी चालक अनुमति पत्र, पेश गरिने सबै प्रतिलिपिको पछाडी उम्मेदवार स्वयंमले हस्ताक्षर गरी प्रमाणित गर्ने।
- अन्य प्रचलित कानूनद्वारा अयोग्य नगरिएको।
- दरखास्त दस्तुर: छैठौं तहका लागि रु १,०००/ (एक हजार मात्र) र अन्य तहका विज्ञापनका लागि रु ५००/ (पाच सय मात्र) गाउँपालिकाको राजश्व शाखामा जम्मा गरि नगर्दा रसिदको सकल भाउचर दरखास्त फार्मको साथ पेश गर्नुपर्ने।
- उमेर: १८ वर्ष पुरा भई ४५ वर्ष ननाघेको, र हलुका सवारी चालकको हकमा १८ वर्ष पुरा भई ५० वर्ष ननाघेको।
- दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०८१/०८/०२ गते आइतबारसम्म।
- सम्पर्क मिति: दरखास्त दिने अन्तिम दिनको भोलिपल्ट,
- परिक्षा मिति: सम्पर्क मितिको दिन तोकिनेछ,
- तलब भत्ता र सेवा सुविधा: सम्भौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।
- दरखास्त फारम पाउने र बुझाउने स्थान: चन्द्रनगर गाउँपालिकाको कार्यालयमा कार्यालय समयभित्र।
- परिक्षाको किसिम: पद अनुसार प्रारम्भिक छनौट, प्रयोगात्मक तथा अन्तर्वाता।
- दरखास्त फारम पालिकाको वेबसाइट <https://chandranagarmun.gov.np> मा डाउनलोड गर्न सकिन्छ।
- अन्तर्वातामा सोधिने विषयहरू: सेवा सम्बन्धी, सामान्य ज्ञान, व्यवहारिक ज्ञान र व्यवस्थापन सम्बन्धी।
- थप जानकारी कार्यालयको वेबसाइटमा राखिनेछ अथवा कार्यालय समयमा सम्पर्क गर्न हुन।

नोट: प्रारम्भिक योग्यताक्रमको सुचिमा छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र अन्तर्वातामा समावेश गराइने छ।

तिजको मौलिकता बोकेको 'छोरी भ'र जन्मनु' सार्वजनिक

काठमाडौं/मस- नेपाली समुदायमा एक कालो परम्परा अझै गाडिएको छ, छोरा नजन्मेसम्म बच्चा जन्माइरहने। सात बढी छोरी जन्मिसकदा पनि छोराको चाहना राखेहरू अझै छन्। कुल र वंश धान्न पनि छोरो चाहिने एक रूढीवादी परम्परा अझै गाडेको छ।

सात बढी छोरीमध्ये कान्छी छोरीको विवाह एक जडिया अबुफ केटासंग हुन्छ। ती कान्छीको कर्मले श्रीमान मात्र होइन सासु पनि निकै रुखो स्वभाव र दुर्जन व्यवहारको पाउँछिन्। शुरुबार बाबा इन्टरटेनमेन्ट टिभि च्यानलबाट सार्वजनिक गरिएको तिज गीत 'छोरी भ'र जन्मनु'मा उक्त कथासहितको भिडियो समावेश छ।

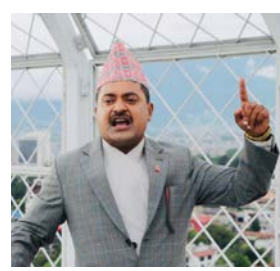
उक्त गीतका शब्द र गीत म्याग्दीमा जन्मिएर कतारलाई कर्मथलो बनाउँदै आएका सञ्चारकर्मी तथा गीतसंगीत व्यवसायी तिलु शर्मा पौडेल र पर्वतमा जन्मिएर क्यानडालाई कर्मथलो बनाउँदै आएका गायक तथा सर्जक प्रवेश पौडेलले मिलेर संकलन गरेका हुन्। पछिल्लो समयकी व्यस्त तथा सफल गायिका शान्ति श्री परिवारले आवाज भरेको

उक्त गीतको संगीत संयोजन याम थापा मगरले गरेका हुन्। बुहारीका रूपमा स्मारिका ढकालको केन्द्रीय भूमिका रहेको गीतको भिडियोमा अंशु थापा महर्जनले सासुको भूमिकामा अभिनय गरेकी छन्। सन्ध्या अर्यालले जेठी छोरी (नर्स) र वर्षा लम्सालले कलेज पढ्दै गरेकी कान्छी छोरीको भूमिका निभाएकी छन्। पछिल्लो समयका अति व्यस्त निर्देशक प्रवीण थापाको कथा तथा कोरियोग्राफीमा तयार भएको भिडियोलाई अजय रेग्मीले खिचेका हुन् भने अमृत चापागाईंले सम्पादन गरेका छन्।

छोरी भ'र जन्मनु कुन जुनीको पाप हो भन्दै शुरु हुने भिडियोमा छोरी र बुहारीबीच भिन्नता देख्न नहुने, नारी सबै एकै हुन् भन्ने सन्देशमूलक कथा समावेश गरिएको छ। भाग दुई बनाउने लक्ष्यसहित भिडियोको अन्त्यमा माइतीको आगनीमा नाच्दै आफ्नो पीडा सुनाउँदै गरेकी बुहारी एक्कासी वेहोस हुँदै ढल्छिन्। सरल र आकर्षक भिडियोमा केही सस्पेन्स क्रियट गर्दै अन्त्यमा टु वि कन्टिन्युमा लगेर कथा तथा भिडियोको समापन गरिएको छ।

जोगिन्दरले ल्याए गाईजात्रे भटारो 'ठग-ठग कम्पनी'

काठमाडौं/मस- हास्य र व्यंग्यको पर्व 'गाईजात्रा'लाई लक्षित गर्दै हरेक वर्ष विभिन्न हास्यव्यंग्य सामग्री सार्वजनिक हुने गरेका छन्। यस्तैमा लोकप्रिय कलाकार शिव शंकर रिजाल 'जोगिन्दर'ले आगामी 'गाईजात्रा'लाई लक्षित गर्दै गाईजात्रे कमेडी 'ठग-ठग कोसेली' ल्याएका छन्। दर्शक तथा स्रोतालाई हास्यव्यंग्यको माध्यमबाट विशुद्ध मनोरञ्जन दिन र विकृति विसंगतीमाथि प्रहार गर्दै चेतना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले उनले 'ठग-ठग कोसेली' ल्याएका हुन्।

विगत २२ वर्षदेखि नियमित व्यंग्यका कोसेली दिँदै आएका जोगिन्दरको 'ठग-ठग कम्पनी' ओएसआरको युट्युब च्यानलमाफत सार्वजनिक भएको हो। अहिलेको राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक विकृति विसंगतिदेखि फेसन र ग्ल्यामरसम्मलाई उनले 'ठग-ठग कम्पनी'मा व्यंग्यको मसला बनाएका छन्।

लं खन, नि दर्शन, प्रस्तुतिसमेत 'जोगिन्दर'कै रहेको 'ठग-ठग कम्पनी'मा प्यारोडी पनि छ। यसपटक उनले 'काले केटाले' भन्ने चर्चित गीतमा प्यारोडी बनाएका छन्। गीतमा एमाले अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछाने, माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डदेखि नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुरसम्मलाई उतारेका छन्। रिजालको 'ठग-ठग कम्पनी' २२औं कोसेली हो। गत वर्ष उनले 'लुछाचुँडी' ल्याएका थिए।

जोगिन्दरको 'ठग-ठग कम्पनी'मा राधिका हमाव,

गोपाल ढकाल 'छन्दे', दिनेश काफ्ले, सुरेश तिमिल्सेना, शिला उप्रेती, शिवराम कार्की, सोनम शेर्पा, विजेन्द्र नौवागे, धिरेन्द्र सिंह, सावित्री लामिछाने, पोसना श्रेष्ठ, वेदमणि अधिकारी र प्रेम शर्मा पौडेल रहेका छन्। 'ठग-ठग कम्पनी'को पोष्ट प्रोडक्सन कोचे मिडियाले गरेको हो।

गाईजात्रा हास्य कलाकारका लागि एउटा महान उत्सव भएकाले सधैं भैंँ यो वर्षपछि गाईजात्रे भटारो ल्याएको कलाकार रिजालले बताए। 'अहिले यस्ता कोसेलीको व्यावसायिकता त छैन,' रिजालले भने, 'वर्षेनी दर्शकस्रोत मेरो कोसेलीको पर्खाइमा बस्नुहुन्छ।' दर्शकको मायाले गर्दा पनि यो वर्ष पनि गाईजात्रे कमेडीमा निरन्तरता दिएको रिजालको भनाइ छ। 'हरेक वर्ष भैंँ यो वर्ष पनि दर्शकले माया दिनुहुन्छ भन्ने विश्वास छ,' रिजालले थपे।

विसं २०६१ सालदेखि हरेक वर्ष निरन्तररूपमा गाईजात्रे प्रस्तुति बजारमा ल्याइरहेका रिजाल गाईजात्रामा हास्यव्यंग्य कार्यक्रम गर्नु, प्रस्तुति ल्याउनु हास्य कलाकारको धर्म नै मान्छन्। शिवशंकर अहिले 'नाचघरमा आयोजना हुने 'गाईजात्रा कार्यक्रम'को तयारीमा छन्।

उपभोक्ताको अधिकारलाई लिएर शून्य सहनशीलताको अवस्था निर्माण गर्नुपर्छ

अबको १५ दिनमा जनैपूर्णिमा छ । जनैपूर्णिमासँगै ठूला चाडपर्वहरूको लगातार सुरुवात हुन्छन्, त्यस्तै, दुई महिनापछि दशैं छ । चाडपर्वको नजिकिँदै गर्दा बजारमा कृत्रिम महँगो पनि बढ्ने गर्छ । उपभोक्तृ वस्तु दाल, चामल, लता कपडादेखि तरकारी लगायत अत्यावश्यक वस्तुको मूल्यमा कृत्रिम अभाव सृजना गरेर महँगो बढ्ने प्रवृत्ति बिगतदेखि नै देखिँदै आएको पाइन्छ । आउने चाडपर्वमा समेत समयमै सरकारले प्रभावकारी नियमन नगर्ने हो भने यस वर्षको चाडपर्वमा समेत उपभोक्तृमा मारमा पर्ने देखिन्छ । प्रस्तुत छ, सोही सन्दर्भमा उपभोक्ता अधिकार अनुसन्धान मञ्चका अध्यक्ष माधव तिमिल्सिनासँग मध्याह्नका छवि सापकोटाले गरेको कुराकानी ।

माधव तिमिल्सिना

अध्यक्ष, उपभोक्ता अधिकार अनुसन्धान मञ्च

चाडपर्व नजिकिँदै गर्दा बजारमा मूल्यवृद्धि नियन्त्रणका लागि सरकारले कस्ता योजना बनाउन आवश्यक छ ?

हाम्रोमा विगतदेखि नै चाडपर्वको बेला कृत्रिम मूल्यवृद्धि गराउने समूह नै सक्रिय हुने गरेको छ । बजारमा सरकारको शासक उपस्थिती नहुँदा चाडपर्वमा जहिलैपनि महँगो बढ्ने गरेको छ । अहिले त चाडपर्व शुरु नहुँदै चामल, दाल, चिनी, तेल, लताकपडा, तरकारी लगायतका वस्तुको मूल्य निरन्तर बढिरहेको छ । आजको भोलि मूल्य फरक पर्न थालेको छ । विशेषगरी बजेटले स्वच्छ बजार कायम गर्नका निमित्त, अखाद्य वस्तुको बेचबिखन, नियन्त्रण, उपभोक्ताको मौलिक अधिकार रक्षा गर्नका लागि नीतिगत तहमा नै बजेटले जे-जे गर्नुपर्ने थियो त्यो भएन । हाम्रो उत्पादनले कति समयलाई पुग्छ ? कुन समयमा के-के सामग्री आयात गर्नुपर्छ तथ्यांक समेत सरकारसँग नहुँदा बजारमा चलखेल हुने गरेको छ ।

मूल्यवृद्धि नियन्त्रण गर्न सरकारको प्राथमिकतामा अझै पनि परेको छैन । विशेषगरी आपूर्ति सहज गर्न, उपभोक्ताको अधिकारलाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने तर्फ सरकारको प्राथमिकतामा नपरेको देखिन्छ । अघिल्लो वर्ष बजारमा जुन समस्या देखियो यो वर्ष समेत त्यही समस्या दोहोरिने देखिन्छ । नेपालमा आयातमा प्रतिवन्ध लागेका वस्तु बजारमा खुल्लमखुल्ला पाइन्छ । सरकारले राज्य समेत प्राप्त गरेको छैन । उपभोक्ताले बढि मूल्य तिर्न परिरहेको छ । बजारमा अहिले लिगल काम गर्ने व्यवसायीहरू टिकन गाडो भएर पलायन भइरहेका छन् तर अवैध काम गर्नेहरूले बजारलाई कब्जा गरेका छन् ।

चाडपर्व लक्षित अनुगमन गर्ने सरकारको योजनामा कतिको प्रभावकारी देखिन्छ ?

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले नेपालको उद्योग क्षेत्रलाई प्रमोट गर्ने आपूर्तीको चेन मिलाउने पर्ने हो भने उपभोक्ताको अधिकार समेत स्थापित गर्ने हो । सरकारबाट बजार सहज बनाउन लागि प्रभावकारी भूमिका देखिँदैन । बजार पुग्ने उपभोक्ताले हुक्कसँग मूल्य, गुणस्तर, नापतौलमा म नठगिएको छैन भने सक्ने अवस्था छैन । नेपालीको घरमा चाडपर्वहरू भित्रिसकेका छन् । अब अत्यावश्यक वस्तुहरू बढाउने खेल शुरु हुनेछ । तर, सरकारको तयारी गरेको देखिँदैन । चाडपर्वमा बढि खपत हुने वस्तुमा यो वा त्यो बाहना गरेर तस्कर र गैरकानुनी व्यापार गर्नेहरूले मूल्य बढाउने छन् । यसलाई नियन्त्रण र नियमन गर्नका निमित्त सरकारको तयारी छैन ।

अहिलेपनि उपभोक्ताले सरकार आम नागरिक भन्दापनि विचौलियाकै पक्षमा चल्छ भन्ने गरेका छन् । एउटा नागरिक बजारमा जाँदा खेरी न्यायोचित मूल्य पाइरहेको छैन । नेपालका सुगमका सहरी क्षेत्रमा सरकारको उपस्थिती देखिँदैन भने दुर्गमको अवस्था कस्तो होला ? सरकारसँग नागरिकको धेरै अपेक्षा राखेका छैनन् । बजारमा राज्यको उपस्थिती कमजोर देखिएको कारण विचौलिया हावी हुने गरेका हुन् । विगत लामो समयदेखि चाडपर्वमा नेपाली उपभोक्ता आपूर्ति असन्तुलित हुँदा अहिलेपनि समस्या उस्तै छ । यसमा सरकार जिम्मेवार नबन्ने हो भने भोलिको दिन अझै विकराल बन्न सक्छ ।

त्यसो हो भने चाडपर्वमा हुने महँगो नियन्त्रणमा अब के गर्नुपर्छ ?

अहिलेदेखि नै सरकारले आपूर्ति व्यवस्थापनको लागि पहल कदमी शुरु गर्नुपर्छ । यस्तै चाडपर्वमा हुने अभावलाई नियन्त्रण गर्नका लागि सरकारले जी टु जी मार्फत अन्य देशसँग समन्वय गर्नुपर्ने देखिन्छ । हिजोको दिनमा उपभोक्ताले चाडपर्वमै अभावको अवस्था भोगिसकेका छन् । बजारमा राम्रा काम गर्ने व्यवसायी पनि छन् । तिनीहरूको पहिचान गराएर सरकारले अप्ठेरो र समन्वय गर्नुपर्छ । उपभोक्तालाई अहिले विकल्प छैन । महँगो भयो भनेपनि त्यसको विकल्प उपभोक्तृसँग छैन । उपभोक्ताले समेत कतै बदमासी भएको आंशका भएको छ भने उजुरी गर्न आवश्यक छ । तर त्यसलाई सरकारले तत्काल एक्सन लिन सक्नुपर्छ ।

राज्यको बजारमा उपस्थिति कस्तो पाउनुहुन्छ ?

अहिले बजारमा राज्यको उपस्थिती शून्य छ । बजार अनुगमन नियमनको अवस्था हेर्ने हो भने आजको दिनमा बजार नीति, उपभोक्ता नीति, आपूर्ति नीति, मूल्य निर्धारण गर्ने प्रक्रिया विधि छैन । बजारलाई स्वच्छ बनाउनका निमित्तको लागि सरकारी तवरबाट काम भएको छैन । राज्यले चाडपर्वमा मात्र होइन की ३ सय ६५ दिन नै अत्यावश्यक वस्तुको सहज आपूर्ति गर्ने वातावरण बनाउन पर्छ । गाँउघरका जमिन बाँफिएका छन् । व्यापार घाटा बढ्दै गएको छ । पूर्ण रुपमा परनिर्भर बन्नु परेको अवस्था छ । राज्य व्यवसायीको मात्र होइन नागरिकको पनि हो भन्न सकिने छैन ।

राज्यले व्यापार व्यवसाय गर्नेलाई सहजीकरण गर्ने, नियम कानूनलाई सहजीकरण गरिदिने, आपूर्ति सहजता बनाइदिनुपर्छ भने उपभोक्ता अधिकारको लागि समेत उतिकै कडा रुपमा प्रस्तुत हुनुपर्छ । तर अहिले बजारमा राज्यको उपस्थिती कमजोर छ । यहाँ व्यावसायीले राज्य चलाएको हो की भन्ने बजारको अवस्थाले देखाउछ । अस्वभाविक मूल्यवृद्धिको मारमा जनता सधैं परेका छन् ।

तर सरकारको तथ्यांकमा त मूल्यवृद्धि घटिरहेको देखिन्छ कि ?

राष्ट्र बैंकको तथ्यांक एउटा आउँछ बजारको तथ्यांक अर्को हुन्छ । राष्ट्र बैंकले जुन आधारमा तथ्यांक निकालेको छ त्यो नै वैठिक छ । बजारमा २ हजारको चामल ३ हजार पुगेको छ । केराउ, दाल, चिनी, तेल, तरकारीदेखि लता कपडाको मूल्य निरन्तर बढेको छ । के आधारमा मूल्य घटेको छ तथ्यांकमा, उपभोक्ताले महसुस गर्न सकेका छैनन् । विहान वेलुका काम गरेको परिवार चलाएका आम मध्यम वर्गले कुनैपनि वस्तुको मूल्य घटेको अनुभव गर्न सकेको छैन । यहाँ त बाटोमा पहिरो जाँदा विधिकै यहाँ मूल्य बढ्छ । अनुगमन नियमन फितलो छ । आपूर्ति एकिकृत छैन । त्यस्तो बेलाको बजारको सरकारको प्राथमिकता बजारको अनुगमन, आपूर्ति गर्ने, मूल्य गुणस्तर र नापतौलका नियमन अनुगमन नगर्दाको अवस्थामा मूल्यमा मनलाग्दी रुपमा बढ्ने गरेको छ । त्यसैले राष्ट्र बैंक र बजारको अवस्था ट्याकै विपरित छ ।

अवस्थामा, दुई ठूला दल मिलेर स्थिर सरकार बनेको छ । सरकारले बजारलाई व्यवस्थित गर्नका लागि के गर्नुपर्छ ?

बजारलाई स्वच्छ, प्रतिपर्धी बनाउन नियम र कानूनलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न र समय सापेक्ष नीति बनाउने नै हो । आम नागरिकलाई सहज डेलिभरीको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक छ । अहिले सबै पालिकामा दशै तिहार चाडपर्वमा गाँउका दुरदराजसम्म पुग्ने हिसाबले प्रत्येक पालिका सुपथ मूल्य पसल पुनुपर्छ । राम्रा काम गर्नेलाई पुरस्कृत र नराम्रा काम गर्नेलाई कारवाही गर्नुपर्छ । सरकारी तहका आपूर्ति सहज गर्नका लागि भारत लगायत अन्य देशबाट जी टु जी मार्फत समन्वय आवश्यक छ । हाम्रोमा उत्पादन नहुने वस्तुलाई समर्थ ल्याउनुपर्छ । अर्को कुरा अब उत्पादन बढाउनका लागि विशेष पहल गर्ने, आत्मनिर्भर बन्नलाई प्रेरित गर्ने कार्यक्रम ल्याउनुपर्छ ।

अहिले रोजगारीको लागि भन्दै गाउँका अधिकांश युवा विदेश पलायन भएका छन् । उनीहरूलाई देशमा फर्कने वातावरण बनाउन आवश्यक छ । उनीहरूलाई कृषि अनुदान दिएर अति आवश्यक उत्पादनमा जोड दिने नीति बन्नुपर्छ । अहिले तत्काल भने आपूर्ति सहज बनाउन विभागहरूलाई सक्रिय बनाउने, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति विभाग, खाद्य प्रविधि, नापतौल जस्ता सरकारी निकाय आजदेखि सक्रिय हुनु पर्ने अवस्था छ । बजारमा कुनै पनि अखाद्य वस्तुको बेचबिखन उत्पादन रोक्न आवश्यक छ । उपभोक्ताको अधिकारलाई लिएर शून्य सहनशीलताको अवस्था निर्माण गरियो भने मात्र बजारमा सुशासन आउन सक्छ ।

दुई महिनामै एक करोड ८० लाखका सुपारीका बिरुवा बिक्री

भापा/रासस - जिल्लामा दुई महिनाको अवधिमा एक करोड ८० लाख मूल्य बराबरका सुपारीका बिरुवा बिक्री भएका छन् । सुपारीखेती विस्तार हुन थालेपछि बिरुवाको माग ट्वाटे बढेको व्यवसायी बताउँछन् । सुपारी उत्पादक किसान सङ्घ नेपालका अध्यक्ष निलकण्ठ तिवारीले जेट र असार महिनामा स्थानीय सुपारी नर्सरीबाट एक लाख ५० हजार बिरुवा बिक्री भएको बताए । 'अहिले बर्खाको समयमा किसानहरूले सुपारीका बिरुवा रोप्ने गरेका छन्', उनले भने, 'अन्नवालीको तुलनामा बढी आम्दानी हुने भएकाले भापाका सुपारी खेतीको लहर चलेको छ ।'

किसानहरूले सुपारीका बिरुवा प्रतिगोटा एक सयदेखि एक सय २० सम्ममा किनेर लैजाने गरेका छन् । जिल्लाको मेचीनगर, बुद्धशान्ति, अर्जुनधारा, गणेशपुर, धनकुटा, इलाम, मोरङ र सुनसरीदेखि किसान आउने संघ नेपालका अध्यक्ष तिवारीले जिल्लामा तीन हजार छ सय ५५ हेक्टर जमिनमा सुपारीखेती रहेको बताए । केही वर्षयता धान र चियाखेती मासेर किसानहरूले

बिरुवासँग भने किसानहरू होसियार हुनुपर्ने नर्सरी व्यवसायी रिजाल बताए । 'सुपारीका बिरुवा रोप्नेको छ वर्षमा फल्ने हो, तीन वर्षमा होइन', उनले भने, 'किसान साधीहरू होसियार हुनुहोस्, टिप्सकल्वर गरेको सुपारीकै बिरुवा हुँदैन ।' सुपारीका बिरुवामा भापा आत्मनिर्भर रहेको हुँदा आयातित बिरुवा प्रयोग नगर्न उनले आग्रह गरे । सुपारी उत्पादक किसान संघ नेपालका अध्यक्ष तिवारीले जिल्लामा तीन हजार छ सय ५५ हेक्टर जमिनमा सुपारीखेती रहेको बताए । केही वर्षयता धान र चियाखेती मासेर किसानहरूले

धमाधम सुपारीका बिरुवा रोप्न थालेका कारण सुपारीखेतीको क्षेत्रफल बढिरहेको उनको भनाइ छ ।

भापा सुपारीखेतीका लागि उर्वर हावापानीयुक्त स्थान मानिएको छ । हाती लगायतका जंगली जनावरले अन्न र तरकारीवाली खाएर क्षति गरिदिने हुँदा किसान वैकल्पिक खेतीको रुपमा सुपारीतर्फ आकर्षित भएका हुन् । खेती गर्न सजिलो, कम लगानी हुने र बढी आम्दानी दिने नगदे वाली भएकाले सुपारीखेतीतर्फ समेत प्रोत्साहित गर्दै आएको छ ।

नेपाल सुपारीखेती जोन भापाका जिल्ला अध्यक्ष दीपक गौतमले जिल्लाको अर्जुनधारा, मेचीनगर, बुद्धशान्तिका वडालाई समेटेर सुपारी जोन घोषणा गरिएको बताए । उनले जोन अन्तर्गत सात सय ७८ हेक्टर क्षेत्रफलमा सुपारीको व्यावसायिक खेती भइरहेको बताए । यहाँका नर्सरीहरूमा उत्पादित सुपारीका बिरुवा किन्न इलाम, मोरङ र सुनसरीदेखि किसान आउने गरेका छन् । नागवेली सुपारी सहकारी संस्था र रमिते सुपारी सहकारी संस्था ठूलो सङ्ख्यामा सुपारीका बिरुवा उत्पादन गरेर बिक्री गरिरहेको जनाएका छन् ।

निर्माण कम्पनीलाई कर्जा प्रवाहमा 'क्रेडिट रेटिङ' गर्नुपर्ने

काठमाडौं/मस - नेपाल राष्ट्र बैंकले बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०८० मा संशोधन गर्दै निर्माण कम्पनीलाई प्रवाह हुने कर्जामा पनि 'क्रेडिट रेटिङ' गर्नुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । लघुवित्त वित्तीय संस्थावाहेकका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले ऋणीलाई कर्जा प्रवाह तथा नवीकरण गर्दा ऋणी संस्थाको क्रेडिट रेटिङ एजेन्सीबाट गरिएको रेटिङलाई कर्जा मूल्यांकनको आधारका रुपमा लिनुपर्ने हुन्छ । हाल ५० करोड वा सो भन्दा बढीको कर्जा उपयोग गर्ने ऋणीको क्रेडिट रेटिङ गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार निर्माण व्यवसायको हकमा ५० करोड वा सो भन्दा बढीको कोषमा आधारित कर्जा र एक अर्ब वा सो भन्दा बढीको गैरकोषमा आधारित कर्जा उपयोग गर्ने ऋणीको पनि क्रेडिट रेटिङ अनिवार्य गरिएको छ ।

क्षेत्रगत कर्जाका रुपमा गणना गर्न पाउने व्यवस्था पनि कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । 'उर्जा क्षेत्रसँग सम्बन्धित सार्वजनिक संस्थान र पब्लिक लिमिटेड कम्पनीहरूले जारी गरेका उर्जा बन्ध लगायतका उर्जासम्बन्धी ऋणपत्रमा गरेको लगानीलाई उर्जा क्षेत्रमा लगानी गर्नुपर्ने गरी तोकिएको सीमामा गणना गर्न पाइने छ', संशोधित एकीकृत निर्देशनमा भनिएको छ । त्यसैगरी, कृषिका लागि सहयोगी उद्योग, कृषि औजार उत्पादन, सूचना प्रविधि, पर्यटनलगायतका क्षेत्रका लागि सहूलियतपूर्ण कर्जा दिन सकिने व्यवस्था राष्ट्र बैंकले

ल्याएको छ । 'बैंक तथा वित्तीय संस्थाले दुई करोडसम्मको खाचान उत्पादन, पशुपक्षी, मत्स्यपालन, कृषिका लागि सहयोगी उद्योग, कृषि औजार उत्पादन, निर्यातजन्य उद्योग, हस्तकला तथा सीपमूलक व्यवसाय, सूचना प्रविधि, पर्यटनलगायत आन्तरिक उत्पादनसँग सम्बन्धित उद्यम व्यवसाय र शतप्रतिशत स्वदेशी कच्चा पदार्थमा आधारित एकीकृत निर्देशनमा भनिएको छ । त्यसैगरी, कृषिका लागि सहयोगी उद्योग, कृषि औजार उत्पादन, सूचना प्रविधि, पर्यटनलगायतका क्षेत्रका लागि सहूलियतपूर्ण कर्जा दिन सकिने व्यवस्था राष्ट्र बैंकले